

ТЕНТ

ТЕРМОЕЛЕКТРАНЕ

Никола Тесла

► Број: 531 ► Март 2015 ► Година XXXVII ► Излази месечно ► ISSN 1452-922X

Директор ЈП ЕПС Александар Обрадовић посетио ПД ТЕНТ:

▶ **Вертикалном интеграцијом до снажнијег и јединственијег ЕПС-а** стр. 4-5

Промена на челу Привредног друштва ТЕНТ :

▶ **Михаило Николић, в.д. директора ПД ТЕНТ** стр. 9



Оснивач Привредног друштва
ЈП Електропривреда Србије

Директор
Александар Обрадовић

Издавач:

Привредно друштво за производњу
електричне енергије
«ТЕРМОЕЛЕКТРАНЕ НИКОЛА ТЕСЛА» д.о.о.
Обреновац

В. д. директора

Михаило Николић

ТЕРМОЕЛЕКТРАНЕ НИКОЛА ТЕСЛА



Одељење за односе с јавношћу и информисање

Руководилац одељења и главни и одго- ворни уредник

Радоје Радосављевић

Редакција:

новинар:

Миодраг Вуковић

новинар-сарадник:

Љиљана Јовичић

стручни сарадник за публикације и видео
продукцију:

Александра Стојановић

секретар редакције:

Сања Врањеш

сарадник за техничку припрему:

Љубивоје Маричић

сарадник за промотивне програме:

Миодраг Бранковић

самостални сарадник за односе с јавношћу:

Жељко Мартиновић

Адреса редакције:

Ул. Богољуба Урошевића Црног 44,
11500 Обреновац

Телефони:

7721-903

E-mail:

radoje.radosavljevic@tent.rs

redakcija@tent.rs

Web site:

www.tent.rs

Штампа:

STYLOS

Футошки пут 67, Нови Сад

Тел/факс: 021/4891-600

Тираж:

3.500 примерака

Насловна страна:

Љ.Маричић

САДРЖАЈ

ДОГАЂАЈИ

ВЕРТИКАЛНОМ ИНТЕГРАЦИЈОМ ДО СНАЖНИЈЕГ И ЈЕДИНСТВЕНИЈЕГ ЕПС-а	4-5
ЧЕТИРИ И ПО ДЕЦЕНИЈЕ УСПЕШНОГ РАДА	6-7
БИЛА СУ ТО ТЕШКА, АЛИ И ЛЕПА ВРЕМЕНА	7

АКТУЕЛНО

ПОКРЕТАЧ РАЗВОЈА ПОМОРАВСКОГ ОКРУГА	8
МИХАИЛО НИКОЛИЋ, В.Д. ДИРЕКТОРА ПД ТЕНТ	9
ЦИЉЕВИ СУ ОПРАВДАЛИ УЛОЖЕНА СРЕДСТВА	10-11
ЧЕКА СЕ „ЗЕЛЕНО СВЕТЛО“ НАДЗОРНОГ ОДБОРА	12-13

САВЕТОВАЊЕ "ЕНЕРГЕТИКА 2015"

НАЈВЕЋИ РЕСУРС- ЕНЕРГЕТСКА ЕФИКАСНОСТ	14-15
---------------------------------------	-------

ПРОИЗВОДЊА

ПЛАН ПРОИЗВОДЊЕ ИСПУЊЕН СА 84,32 ОДСТО	16
БУДУЋНОСТ „СТАРЕ ДАМЕ“ У РУКАМА ЕПС-а	17

ЕКОЛОГИЈА

ОТПАД НИЈЕ ЋУБРЕ	18
НЕОПХОДНО ЈЕ ПРОШИРИТИ ДЕПОНИЈУ ПЕПЕЛА	19

ПОСЕТЕ

УЧИМО ОД БОЉИХ	20
----------------	----

ПРИЗНАЊА

КАД ИГРАТЕ НА ВЕЛИКОМ ТЕРЕНУ, НИЈЕ ТЕШКО БИТИ ВЕЛИКИ	21
--	----

ЗДРАВЉЕ

БРОЈ ПОВРЕДА НА РАДУ ЗНАЧАЈНО СМАЊЕН У ОДНОСУ НА РАНИЈЕ	22
ПРОЈЕКТЕ СЛИЧНОГ ЗНАЧАЈА И ОБИМА	

СИНДИКАТ

СТАТУСНЕ ПРОМЕНЕ НЕ ЗНАЧЕ ПРОМЕНУ БРОЈА ЗАПОСЛЕНИХ	23
„ИСПРАВКЕ“ КОЛЕКТИВНОГ УГОВОРА	

ОБРЕНОВАЦ

ФИСКУЛТУРНА САЛА И ДЕЧЈИ ВРТИЋ	24
О НАЧИНУ САНАЦИЈЕ ОДЛУЧИЋЕ СТРУЧЊАЦИ	

КУЛТУРА

„СЛОБОДА (ОД) ГОВОРА“	25
"ОБРЕНОВАЧКА ХРОНИКА" ПОНОВО НА КИОСЦИМА	

СПОРТ

ОСВОЈЕН МЕМОРИЈАЛ „МАЈА КОС“	26
ТОНЕ ТЕРЕТА НА МИЛАНОВИМ ПЛЕЋИМА	

РЕЧ И СЛИКА

ИДЕЈНИ ПРОЈЕКАТ БИЋЕ ЗАВРШЕН ДО 15. МАЈА ОВЕ ГОДИНЕ	27
ОБЕЗБЕЂЕНО 78 ЈЕДИНИЦА ДРАГОЦЕНЕ ТЕЧНОСТИ	
СТРИП	

Никола Тесла



Судбина најстаријих ТЕНТ-ових блокова

Седмог марта обележили смо још један значајан јубилеј – 45 година рада. Тог датума је, сада већ далеке 1970. године, почео да ради први блок тадашње термоелектране „Обреновац“. Само шест месеци касније, захваљујући доброј организацији и ентузијазму градитеља, на мрежу је прикључен и блок Обреновац – 2. Оба блока снаге од по 210 мегавата.

У време кад су изграђени, блокови А-1 и А-2 су били блокови највеће снаге у земљи. Пре њих, најјачи термоенергетски капацитети су били блок ТЕ „Колубара“ А-3 у Великим Црљенима, са снагом 65 мегавата, завршен 1960. године, и блок од 125 мегавата у ТЕ „Морава“ из 1969. године. Онда су визионари, као што су Богољуб Урошевић Црни и Владислав Мочник, закључили да је и то мало за индустријски развој који је хватао замах, па су следећи блокови на А локацији били знатно јачи, док су на ТЕНТ Б, у првој половини осамдесетих, изграђена два блока од по 620 мегавата. И ту смо стали. Али, то је тема једне друге приче...

Иако су у „градитељском заносу“ по инсталисаној снази брзо превазиђени, блокови А-1 и А-2 нису изгубили на значају. Напротив, добили су на важности. Осамдесетих година прошлог века ушли су у режим грејања Обреновца, а без њих је покретање осталих блокова након застоја на А локацији прилично компликовано и захтева загревање мазута. Другим речима, ова два блока имају и улогу резервне котларнице за потпалу блокова од А-3 до А-6.

Четрдесетпет година рада за термоблокове је баш дуг период. Али, резултати рада блокова ТЕНТ А-1 и А-2 су импресивни. До средине марта ове године, блок А-1 је био на мрежи више од 280.000 сати и за то време је произвео 46,5 милијарди киловат-сати електричне енергије. Други блок је још бољи. Блок А-2 је на мрежи провео скоро 300.000 сати и за то време произвео и испоручио 49 милијарди киловат-сати електричне енергије. Уз то, блок А-2 поставља нове рекорде као у најбољим својим годинама. У фебруару је оборио рекорд из 1985. године у броју дана непрекидног рада. Рекорд од 110 дана је већ историја, а овај блок увелико граби ка рекорду за дивљење. Средином марта 147 дана је непрекидно на мрежи са великом шансом да се до почетка капиталног ремонта, планираног за мај, сасвим приближи магичној бројки од 200 дана непрекидног рада.

Ако је све овако (а јесте), онда се само по себи намеће питање: да ли су овакви блокови за „пензију“? У Русији и неким земљама источне Европе оваква постројења су још у употреби. Ваља размислити какву им судбину одредити када је познато да је став ЕУ да се постепено затварају термоелектране на угаљ. Ако одлука буде да се А-1 и А-2 ускоро угасе, то се не може урадити док се, осим А-3, бар још један од преосталих јачих блокова не оспособи за грејање Обреновца. Буде ли се једног дана и део Београда грејао на ТЕНТ-ову топлотну енергију, сви блокови морају бити спремни за топлификациони режим, а ТЕНТ А постаје објекат од посебног значаја. Ако буде донета одлука да најстарији ТЕНТ-ови блокови остану још неко време у раду, онда ће то сигурно бити велика инвестиција јер ће морати да се замене турбине и обави реконструкција котлова да би се и они могли прикључити будућем систему одсумпоравања на локацији ТЕНТ А. У сваком случају, не ради се само о доброј вољи, већ и о спремности за нова улагања. До коначне одлуке блокови А-1 и А-2 ће, без обзира на нека оштећења, и даље „пркосити“ добрим и стабилним радом.

Р. Радосављевић



ДИРЕКТОР ЈП ЕПС АЛЕКСАНДАР ОБРАДОВИЋ РАЗГОВАРАО СА ПОСЛОВОДСТВОМ И ПРЕДСТАВНИЦИМА СИНДИКАТА ПД ТЕНТ О РЕОРГАНИЗАЦИЈИ ЕПС-а

Вертикалном интеграцијом до снажнијег и јединственијег ЕПС-а

Поводом започетог реструктурирања ЈП ЕПС, у оквиру серије разговора која је, тим поводом, покренута у свим зависним предузећима ЈП ЕПС, директор ЈП ЕПС Александар Обрадовић се, у првој половини марта ове године, састао и са руководићим људима ПД ТЕНТ. На поменутом састанку са руководиоцима организационих целина првог и другог нивоа у ПД ТЕНТ (и шефовима служби са локације ТЕНТ А) присуствовао је и члан Одбора извршних директора ЕПС-а. Указујући на потребу за променама у овој компанији, директор Обрадовић је, том приликом, рекао да су досадашњи кораци у реорганизацији ЈП ЕПС кренули у добром правцу, иако са закашњењем. Организационе промене у ЕПС-у су неопходне, додао је он, и тај импулс за променама не долази из иностранства већ се разлози за то налазе унутар самог предузећа.



Разлози за промене у ЕПС-у се налазе унутар самог предузећа

Полазећи од става да се и сам свет мења он је указао на две велике стратешке опасности на које ЕПС и Србија не могу да утичу.

- Политика ЕУ доста је конзистентна у последњих 10 година, а огледа се у визији да ће се производња електричне енергије, у будућности, базирати на нефосилним горивима. Они су све своје ресурсе окренули у том правцу, са циљем да што више и што пре смање производњу електричне енергије из фосилних горива у које спада и угаљ. Таква политика, која је створила услове за велика инвестициона улагања у обновљиве изворе енергије, нажалост по нас, почела је да даје прве резултате. Озбиљне количине електричне енергије које су произведене из ових ресурса довеле су до драматичног пада цене електричне енергије у последњих пет година. После отварања тржишта за високи напон, потом средњи, а од ове године и за ниски напон, тржиште у Србији је постало потпуно отворено и сада свако домаћинство има могућност да бира од кога ће да набави електричну енергију. У ситуацији када држава ЕПС-у не гарантује ни једног јединог купца, ко год дође са нижом ценом од ЕПС-ове наћи ће лако своје купце и, верујте ми, нико неће „сузу пустити“ за ЕПС-ом, јер ће струју моћи да набави на другом, повољнијем месту. Због тога морамо да се мењамо, да будемо у потпуности један систем, да буде-



Александар Обрадовић: Отворено о реорганизацији ЕПС-а мо јединствени и што јачи јер то нам је једини спас, истакао је Александар Обрадовић.

Он је навео пример појединих земаља Источне Европе које су дозволиле да им електропривреде, прво, буду распарчане, а потом и лак плен за велике иностране фирме, због чега су изгубиле „суверенитет“ над овом важном привредном граном. Зато је потребно да се, према његовим речима, направи јака и моћна електропривреда, а то треба да буде приоритетан национални интерес.

- Вертикално интегрисана електропривреда је, заправо, једини пут да ЕПС, заједно са својим зависним предузећима, опстане у овако тешким временима за електропривреду у целом свету, што је и крајњи циљ ове реорганизације, каже директор Обрадовић.

Реорганизација подразумева како статусне промене предузећа тако и промену његове правне форме, успоставиће се право својине, а доћи ће и до промена у систему управљања. Оно што представља новину и што се догађа први пут у историји ЕПС-а јесте формирање Одбора извршних директора који потпуно преузима инструменте за управљање целим системом. Свако од директора у Одбору има своју вертикалу за коју је задужен, сви су одговорни за свој делокруг рада, али, истовремено, прате и рад целог система, и заједно потписују све одлуке, чиме су, према речима Обрадовића, усмерени да раде као један систем.

- Наша обавеза је да до 1. јула ове године из 14 правних субјеката пређемо у само три. Све производне компаније у оквиру ЈП ЕПС ће прећи у ЈП ЕПС, све дистрибуције ће бити у оквиру једног оператора дистрибутивног система, ЕПС снабдевање остаје без промене. До 1. јула 2016. године биће промењена и правна форма и прелазак у акционарско друштво, а неопходан услов за то је успостављање права својине, односно, неминовно је утврдити шта је недвосмислено имовина ЕПС-а, истакао је Обрадовић.

Он је подвукао да ће носиоци ових промена бити, заправо, учесници овог састанка, који ће у сарадњи са својим колегама у осталим привредним друштвима утицати на стварање нове организације, нове пословне процесе, и на крају нови ЕПС.

- Са овом новом организационом шемом, када будемо више интегрисани једни у друге, ваше активности и каријерни разлози се проширују на цео систем. Моја обавеза је да створим услове да до промена дође, да добијам подршку Владе за про-

▲ ВЕЋЕ МОГУЋНОСТИ ЗА НАПРЕДАК У КАРИЈЕРИ



Александар Обрадовић, директор ЈП ЕПС

- Реорганизација значи да „Електропривреда Србије“ мења своју улогу у електроенергетском систему Србије. Прелазимо на тржишну утакмицу и један од главних циљева који ЕПС као систем мора да постигне је - профит. Морамо да будемо јака, стабилна компанија која ће производити профит и која ће, наравно, омогућити и својим запосленима да се развијају брже и боље, навео је, у изјави за медије, Александар Обрадовић, и додао:

- Шта то конкретно значи за моје колеге из ТЕНТ-а? Мислим да су ту два главна позитивна аспекта који ће се десити у веома кратком периоду. Прво, већом интеграцијом свих зависних привредних друштава у оквиру система ЕПС-а омогућиће се нашим колегиницама и колегама да своју каријеру не планирају само у једном малом, затвореном предузећу. Они ће бити слободнији и, на основу својих референција и способности, моћи ће да остварују свој каријерни напредак у оквиру целог система. Биће много лакше прећи из једног дела компаније у други, што је вредан, велики и позитиван напредак. Друга ствар, у ТЕНТ-у смо често имали проблем да комуникација и сарадња са РБ „Колубара“, што се тиче испорука и квалитета угља, није на очекиваном и жељеном нивоу. Сада, када постајемо јединствени систем, функционисаћемо као једно тело - све интерне нејасноће и евентуалне несугласице које су постојале на релацији између зависних привредних друштава, биће уклоњене.

На новинарско питање, да ли ће и грађани Србије осетити бољитак од тог процеса, први човек ЕПС-а је одговорио:

- Како да не! Када „Електропривреда Србије“ постане јака и профитабилна компанија, Влада и држава ће добити више новца - биће новца за школе, за болнице, за путеве. Осим тога, када постанемо профитабилна компанија, онда можемо да размишљамо да ми пређемо изван граница Србије и да ми будемо инвеститори у региону, што би, такође, повећало могућности за даљи каријерни развој наших људи.

Љ. Јовичић

мене, да одвојим средства за њихову реализацију, и да људе са идејама и са жељом за променама промовишем како би се оне што пре и догодиле, рекао је он. -Програм реорганизације ЕПС-а је програм који су усвојили ММФ, Светска банка и ЕБРД на основу којег ће се оцењивати успех реформи у јавном сектору у Србији. По мени то је за нас велика част, али и велика одговорност.

Након представљања кључних сегмената реорганизације, директору Обрадовићу је на састанку постављено неколико питања. Од њега је затражено да одговори да ли ће се и даље задржати некаква форма хоризонталне повезаности делова данашњих привредних друштава када ускоро нестане њихов данашњи правни субјективитет, затим каква ће бити будућа политика запошљавања, уз констатацију да ПД ТЕНТ, у овом тренутку, има најмањи број запослених иако постоји значајан број систематизованих, а непопуњених радних места. На који начин ће уопште тећи поменути процеси у оквиру садашњих привредних друштава, било је једно од питања, и да ли ће они бити конкретизовани, да се зна шта ко ради, како се инжењери више не би бавили, рецимо, пословима јавне набавке.

▲ ПОМЕРЕН РОК ЗА ЗАТВАРАЊЕ ТЕРМОЕЛЕКТРАНА НА УГАЉ

Када је реч о обавези Србије да до 2020. године у укупном енергетском билансу мора да произведе 27 посто енергије из обновљивих извора, држава то не може да постигне у предвиђеном року. С обзиром да је ЕУ тај циљ сада померила до 2030. године, на државним органима Србије да у преговорима обезбеде то померање. ЕПС је, у међувремену, успео да помери затварање термоелектрана на угаљ од неколико стотина мегавата са 2018. на 2024. годину. Међутим, постоји једно друго ограничење, а то је да од 2018. до 2024. године, те електране у укупном збиру не могу да проведу више од 20.000 часова на мрежи.

Према речима Драгана Јовановића, извршног директора ЕП-а за производњу, будуће функционисање производног сектора зависиће, пре свега, и од процена које се и у ТЕНТ-у буду направиле. Треба развијати и унапређивати процесе, а из тога ће се доћи и до одговора о самој организацији посла, рекао је Драган Јовановић.

- Статусна промена од 1. јула стварно нам омогућава да почнемо да планирамо као један систем. Ми нисмо ни могли да кренемо у интеграцију док нам се то статусно не омогући. Трговина ће да "вози" све наше производне капацитете, корпоративни послови биће стандардизовани, следећи корак је промена процеса, па када променимо процесе тек онда можемо да причамо о неким реалним потребама, промени организационе структуре, броја запослених, броја извршилаца. Када хоћете да реорганизујете фирму, не почињете од промене организационе шеме, већ крећете од промене процеса, а као последица промене пословних процеса се мења организациона шема. Када људи почну да размишљају системски и процесно, имајући увек у виду ЕПС као целину и један систем, онда се може говорити и о реалним потребама. Све промене, наравно, морају да буду одређене уз сагласност и синдиката и државе, тако да пре него што се те промене стварно и десе мораћемо да добијемо сва та зелена светла, рекао је Александар Обрадовић.

М. Вуковић

Четири и по деценије успешног рада



Милан Петковић, Бранко Ковачевић, Чедомир Поноћко, Александар Обрадовић и Драган Јовановић

ПД ТЕНТ је и ове године на свечан начин обележило Дан предузећа, 7. март, дан када је пре 45 година на електроенергетску мрежу Србије синхронизован први блок, снаге 210 MW, један од будућих шест на локацији ТЕНТ А. Прослави четири и по деценије успешног рада највећег произвођача електричне енергије на Балкану, присуствовали су представници ЈП ЕПС, научних установа и институција, велики број пословних партнера из земље и иностранства, црквене општине Обреновац, представници локалне самоуправе и обреновачких јавних предузећа и медија.

У име Надзорног одбора ЈП ЕПС јубилеј је честитао проф. др Бранко Ковачевић, председник овог тела, који се, том приликом, захвалио на досадашњим резултатима које су постигле генерације запослених овог привредног друштва. Он је истакао да и само присуство свих чланова Надзорног одбора овој свечаности представља доказ почасту једној великој компанији какав је ПД ТЕНТ.

- Када је пре 45 година започео период индустријализације земље, мотор њеног привредног раста била је електропривреда Србије заједно са ТЕНТ-ом као њеним важним делом. Данас смо, поново, у једној фази која се зове реиндустријализација и привредни опоравак, где је опет главни фактор, као и пре 45 година, електропривреда и ТЕНТ око којих ће се сигурно вртети целокупан опоравак привреде, рекао је Бранко Ковачевић.

Истакавши да овај датум представља велики и битан празник за електропривреду Србије, Александар Обрадовић, директор ЈП ЕПС, је нагласио да протек-

лих 45 година, истовремено, обавезују све у електропривреди да, као и до сада, ТЕНТ остане срце система електропривреде Србије, јер ово предузеће, где се производи највише електричне енергије, представља и „наше највеће оружје с којим конкурентно улазимо на будуће либерализовано тржиште“.

- Садашња политика Европске уније није наклоњена произвођачима електричне енергије који за производњу користе фосилна горива. Они просто верују да ову производњу могу да „покрију“ ветар и вода и да могу своју енергетску политику да базирају на обновљивим изворима. Ја у то нисам убеђен, али политика ЕПС-а је, и одговорно могу да кажем да је то и политика Владе Србије, да се заштити домаћи термоенергетски и рударски сектор. Ми немамо других ресурса, лигнит је једно од наших највећих богатстава које треба да искористимо, рекао је Александар Обрадовић и додао да су томе посвећени сви, од Надзорног одбора, Одбора извршних директора, до ресорног министарства. Он се домаћинима захвалио на успешно завршеној ревитализацији блока ТЕНТ А-3 који, како је рекао, гарантује сигурност да ће и планиране промене у оквиру ЕПС-а бити успешно завршене.

На претходне четири и по деценије успешног рада обреновачких електрана присутне је подсетио и Драган Јовановић, извршни директор ЕПС-а за производњу електричне енергије.

- Импресивно је знати да се у периоду индустријализације и градње, кад су тек почели да се граде блокови од 210 MW, већ мислило и о изградњи постројења

од 300 MW. На половини градње ових блокова на овој локацији, увелико је разрађивана идеја о изградњи 600-мегаватних блокова. Људи који су то тада радили имали су јасне, енергетске визије и њима дугујемо велику захвалност за све ово што данас можемо да кажемо о ТЕНТ-у, рекао је Драган Јовановић. Следећа епоха, додао је он, није била повољна за ово предузеће, јер је то био период исцрпљивања техничко-технолошких карактеристика постројења, када је најважније било остварити натуралне показатеље, без потребних улагања и без резервних делова, и са радом, чак, и у условима ратног стања. То само показује, наставио је Јовановић, да су блокови добро изграђени, да је одабрана одговарајућа опрема, што је помогло да ТЕНТ из тог периода изађе усправно на ногама, са свим блоковима у погону. Након тога је наступио период улагања, ревитализације, реконструкције и подизања техничко-технолошких карактеристика блокова у овом привредном друштву, које је, по његовим речима, и тада остало носилац свих друштвених збивања.

- Данас имамо фирму која је превазишла годишњу производњу од 20 милијарди киловат часова електричне енергије, са блоковима који су дотакли 8.000 часова рада на годишњем нивоу и блоковима који су остварили највише параметре техничке ефикасности, рекао је Драган Јовановић. Он је додао да се и током предстојећег процеса индустријализације, у који се улази са значајним променама у систему управљања и систему третирања пословних резултата, од ПД ТЕНТ очекује да у производном делу и даље постиже највише резултате.

Директор ПД ТЕНТ мр Чедомир Поноћко је подсетио на допринос градитеља свих енергетских капацитета овог привредног друштва и нагласио потребу да се, по узору на претходнике, и сада више гради у енергетском сектору.

- Ми смо се у овој годни више припремали за радове које смо планирали да урадимо у 2016. години, али би неки послови морали да се заврше и у 2015. години. Рецимо, морала би да се уради реконструкција ТЕ „Морава“ за коју је купљена малтене сва опрема која је за то неопходна, као и да



Прослави 45 година рада ПД ТЕНТ присуствовали су бројни гости и пословни сарадници

се обаве радови на блоку ТЕНТ А-2. Изградњу постројења за одсумпоравање, коју смо одложили, мораћемо да урадимо што пре. Набављен је, такође,

генератор и блок трансформатор за Б-2, затим блок трансформатор за блок А-3, који ћемо заменити током ове године, а биће замењен и генераторски прекидач,

рекао је Чедомир Поноћко, честитајући свим запосленима јубилеј фирме и захваливши се још једном на успешно обављеном послу свим учесницима у ревитализацији блока ТЕНТ А-3.

У име Друштва термичара Србије честитке за јубилеј домаћинима је упутио и др Милан Радовановић, председник овог Друштва, истакавши невероватан допринос ТЕНТ-а, који се огледа у чињеници да је у протеклих неколико година у овом предузећу повећана снаге његових постројења за скоро 50 мегавата, и да је то постигнуто "домаћом памети", што, како је рекао, заслужује највећа признања.

За све присутне званице поводом јубилеја ПД ТЕНТ је, потом, организован пригодан коктел.

М.Вуковић

НА ТРАДИЦИОНАЛНОМ СЕДМОМАРТОВСКОМ СУСРЕТУ, ПЕНЗИОНЕРИ ТЕНТ-а ЈОШ ЈЕДНОМ СЕ ПРИСЕТИЛИ ПРВЕ СИНХРОНИЗАЦИЈЕ БЛОКА А-1

Била су то тешка, али и лепа времена

- У име пословодства и запослених, Милан Петковић, заменик директора ПД ТЕНТ, пожелео ветеранима да се наредне године поново окупе, у још већем броју и још бољем расположењу



Традиционални седмомартовски сусрет пензионера ПД ТЕНТ ове године је уприличен у ТЕ „Никола Тесла“ А у Обреновцу. Дружење је почело полагањем цвећа на спомен-бисту Богољуба Урошевића Црног, у кругу електране, а настављено на заједничком ручку, у радничком ресторану. У добро познатом амбијенту, опуштеној атмосфери и одабраном друштву, ветерани српске електро-привреде радо су се присетили момента када је, пре 45 година, на мрежу синхронизован блок ТЕНТ А-1.

- Била су то тешка, али за нас и лепа времена. Тешка због сложености задатка, велике оговорности, скромних услова за рад и материјалних прилика, а лепа због освајања нових знања, ерупције радног елана, непоновљиве колегијалности и другарства. Вођени јасном визијом, непоколебљивим ставом

и чврстом руком Богољуба Урошевића, а касније и његовог најуспешнијег „наследника“ Владислава Мочника, стремили смо ка заједничким циљевима - да радимо лакше, стварамо више, живимо боље, испричао је доајен ЕПС-а Богдан Ђурђевић, човек који је пустио кроз жице прве киловате струје из најстаријег ТЕНТ-овог блока.

Као један од чланова посаде која је пустила у погон „првенац“ ТЕНТ А, чиме је практично почела са радом највећа фабрика струје на Балкану, Ђурђевић је напоменуо да времешна „јединица“ још увек није за потцењивање и да, уз импозантну производњу електричне енергије, испоручује и топлотну енергију за грејање Обреновца.

По оцени ветерана, ТЕНТ се и данас може похвалити врским мајсторима, квалитетним инжењерима, ви-

спреним иноваторима. Показало се то, кажу, и за време прошлгодишњих поплава, када су, захваљујући храбрим одлукама, доброј организацији и правовременом реаговању пословодства и запослених, сачувани његови производни капацитети.

У име пословодства, скупу се обратио Милан Петковић, заменик директора ПД ТЕНТ.

- Велико ми је задовољство што сам данас у прилици да се дружим са вама, посебно што међу присутнима видим и оне од којих сам учио, а надам се и научио, како да радим свој посао, рекао је Петковић. Он је ветеранима пожелео да се наредне године окупе у још већем броју и још бољем расположењу.

У име пензионера, захвалио се Златан Маринковић, председник Удружења пензионера ТЕНТ-а.

Љ.Јовичић

ТЕ „МОРАВА“ СВИЛАЈНАЦ ОБЕЛЕЖИЛА 45 ГОДИНА ПРОИЗВОДЊЕ

Покретац развоја Поморавског округа

- У овој години очекује се капитални ремонт блока, вредан 20 милиона евра, који ће најмањој термоелектрани ЕПС-а продужити радни век за наредних десет година. Најзначајнији еколошки пројекат, чија је вредност пет милиона евра, обезбеђен је из донације ЕУ за изградњу електрофилтера

Поводом 45 година Термоелектране „Морава“, у Свилајнцу је 20. марта одржана пригодна свечаност, којој су присуствовали представници „Електропривреде Србије“, ПД ТЕНТ, бројних партнерских фирми, привредног и јавног живота Поморавског округа.

Подсећамо, 21. марта давне 1970. најмања производна јединица ПД ТЕНТ уписана је у привредни регистар тадашње државе, чиме је и званично отпочела прозводњу. Њен једини блок (инсталисане снаге 125 MW) синхронизован је на мрежу 31. јануара 1969. године.

Од пуштања у погон до данашњих дана, ТЕ „Морава“ је произвела више од 21 милион MWh струје, остварила око 220 хиљада сати рада и утрошила 24,5 милиона тона угља, углавном из околних рудника са подземном експлоатацијом. Сагласно захтевима и сразмерно потребама ЕПС-а, пружила је значајан допринос стабилности електроенергетског система и континуалном снабдевању конзума електричном енергијом. Готово пуних пет деценија главни је покретац привредног развоја Свилајнца и суседних општина. Моментално има око 300 запослених, а кроз њене погоне је током минулих година прошло близу 1.500 радника. И данас, када су прилике у српској привреди изузетно сложене, а времена за грађане тешка, ТЕМ је пример домаћинског и друштвено одговорног пословања.

- Ова електрана грађена је у неком другом времену и у некој другој земљи, када је незапосленост код нас била само 5 одсто, а раст бруто националног дохотка био двоцифрен. Где смо данас? И даље се прича о реиндустријализацији и стварању неког новог привредног амбијента. То је немогуће постићи без електропривреде, јер једино што је преживело и што вреди у Србији је електропривреда. Морамо да сарађујемо са светом, морамо да идемо на отворено тржиште, морамо да се такмичимо, али морамо да имамо и сопствени интерес. А интерес Србије је развој ЕПС-а, око којег треба да се праве мала и средња предузећа, да се граде добри партнерски односи: и са Американцима и Канађанима и Јапанцима и Кинезима... Сви су они овде јер то заиста вреди, навео је, у свом обраћању при-



Проф. др Бранко Ковачевић, Марија Стевановић и Милан Петковић

сутнима, председник Надзорног одбора ЈП „Електропривреда Србије“, проф. др Бранко Ковачевић, и додао:

- Много се данас прича о реконструкцији ЕПС-а и то мора да се уради како треба, јер од тога шта данас урадимо са реформом електропривредног система зависи како ће да изгледа Србија у будућности. А Србија нема будућности ако нема домаћу привреду, ако не улаже у сопствени развој и у младе кадрове.

У име ПД ТЕНТ, у чијем саставу послује ТЕ „Морава“, честитке је упутио заменик директора Милан Петковић.

- Ове године нас, у сарадњи са пословодством ЕПС-а, очекује капитални ремонт блока, вредан преко 20 милиона евра, који ће нашој „Морави“ продужити радни век за наредних 10 година и то, надам се, у пуној снази. „Моравци“, међутим, не мисле само о својим запосленима, већ и о радницима рудника са подземном експлоатацијом, као и о грађанима Свилајнца. Најзначајнији еколошки пројекат, чија је вредност пет милиона евра, обезбеђен је из донације ЕУ за изградњу електрофилтера, најавио је Петковић.

Захваљујући се званицама и честитајући јубилеј запосленима, директорка ТЕМ-а Марија Стевановић имала је само једну поруку:

- Зарад наших 300 запослених, зарад 4.000 запослених ЈП за подземну експлоатацију угља, с обзиром да купујемо више од 50 одсто њихове производње, и, на крају крајева, зарад државе Србије, ми морамо да наставимо да радимо још дуго. Наравно да треба да водимо рачуна о профитабилности, то је данас нови, јако битан задатак ЕПС-а. Али, с друге, стране, морамо да водимо рачуна и о нашим грађанима. За време прошлогодишњих поплава „Морава“ је показала како уме да се нађе грађанима у невољи и како једно јавно предузеће може да буде поуздани ослонац локалној самоуправи и читавом региону.

Након заједничког обиласка погона, пословним сарадницима и пријатељима уручене су специјалне захвалнице.

Љ.Јовичић

▲ ПЛАКЕТА ДИРЕКТОРКИ ТЕМ-а

Осим обележавања 45 година производног рада ТЕ „Морава“, директорка Марија Стевановић имала је још један повод за славље. Недавно јој је уручена плакета Регионалне привредне коморе Крагујевац, за остварене резултате у привређивању.

Регионална привредна комора Крагујевац традиционално додељује ово престижно признање најуспешнијим привредним фирмама и појединцима, а међу девет лауреата за 2014. годину заслужено се нашла и директорка најмање, али најуређеније српске термоелектране.

Михаило Николић, в.д. директора ПД ТЕНТ

- Ја сам дошао на темеље блока А-3 и цео радни век сам провео у раду под кровом ове фирме, дајући увек свој максимум. Осећај припадности овој кући био је пресудан да прихватим ову дужност, рекао је нови директор ПД ТЕНТ Михаило Николић



Мр Чедомир Поношко и Михаило Николић

У ПД ТЕНТ је 31. марта обављена примопредаја дужности директора овог привредног друштва између мр Чедомира Поношка, досадашњег директора ове фирме, и Михаила Николића, који је одлуком Извршног одбора „Електропривреде Србије“ именован за вршиоца дужности директора ПД ТЕНТ. Примопредаја ове дужности је обављена у присуству представника ЈП ЕПС, пословодства ПД ТЕНТ и новинара.

Захваљујући се на веома успешној сарадњи са свим сарадницима током обављања дужности првог човека овог привредног друштва, мр Чедомир Поношко је истакао да је поносан што је у досадашњем раду сарађивао са веома стручним и паметним људима које ова фирма итекако поседује.

- Од 1. фебруара 2013. године када сам ступио на ову дужност па до сада, лично сам провео две тешке, али инжењерски гледано две сјајне године у овој термоелектрани. Захваљујући високом нивоу ангажовања свих запослених, њиховој стручности, успели смо да и у условима великих недаћа које смо имали прошле године одржимо постројења ПД ТЕНТ у њиховом успешном раду. Ми смо прошле године после поплаве били на ивици да уопште не радимо ремонт блока А-1 и блока А-3, што би било погубно за овај систем, али смо и у условима беспарице, уз помоћ великих зналаца у овој фирми, све то пребродили и учинили да ове термоелектране беспрекорно функционишу, рекао је Чедомир Поношко додајући да се највећи ефекат таквог рада огледа у недавно завршеној ревитализацији блока ТЕНТ А-3 у који је уграђено две трећине нових уређаја и опреме.

Он је рекао да је ове дужности разрешен на лични захтев због веома повољне финансијске понуде и одласка на место консултанта, у оквиру међународног пројекта изградње велике трафо станице у Лавти код Тивта, коју заједнички реализују Црна Гора и Италија.

Вршилац дужности директора ПД ТЕНТ Михаило Николић се захвалио Чедомиру Поношку што га је предложио

на место директора истакавши да је велика част, али и одговорност, добити поверење за вођење једног великог и комплексног привредног друштва које има немерљив значај за ову земљу.



Примопредаја дужности у присуству најближих сарадника

- Ја сам дошао на темеље блока А-3 и цео радни век сам провео у раду под кровом ове фирме, дајући увек свој максимум. Током рада поступно сам напредовао са једног одговорног места на друго, да би у једном периоду дошао до места директора огранка ТЕНТ А, који је, сви знамо, најкомпликованији и највећи у самом привредном друштву. Осећај припадности овој кући био је пресудан да прихватим ову дужност, рекао је нови директор ПД ТЕНТ Михаило Николић, истакавши да се себе на овом месту види као вођу једног тима у којем сви на неки начин равноправно учествују и тимски функционишу.

- Поносан сам што су и у врло компликованим ситуацијама, посматрано са техничко-технолошког аспекта, али и са аспекта временских недаћа, доношене благовремене и праве одлуке које су допринеле да и поред временских недаћа, термоелектране брзо уђу у електроенергетски систем и почну са производњом свог основног производа, електричне енергије. А у наредном периоду нас очекују велики задаци јер ће ускоро започети сви редовни капитални ремонти. Налазимо се у једном специфичном тренутку, када је почео да се остварује програм реорганизације ЈП ЕПС у оквиру које и ми овде имамо много обавеза које морамо извршити. Иако је започела још једна сложена и захтевна година, попут претходних, верујем да ћемо, заједно са својим сарадницима и свим запосленима, дати максималан допринос како би и 2015. годину успешно завршили, казао је Михаило Николић. Он се на крају захвалио Чедомиру Поношку на свему што је урадио за време које је провео на челу Привредног друштва ТЕНТ.

М.Вуковић

Циљеви су оправдали уложена средства

- Ревитализацијом блока ТЕНТ А-3 остварени сви планирани циљеви. – У току су гарантна испитивања турбоагрегата и подешавање и оптимизација система за редукцију азотних оксида. – Од прве синхронизације на мрежу блокови А-1 и А-2 су до 17. марта 2015. године укупно произвели и испоручили 95 и по милијарди киловат-часова електричне енергије. – До 18. марта 2015. године блок А-2 је био 147 дана у непрекидном раду.

Оревитализацији и ремонту блока ТЕНТ А-3 у последње време много се говорило. Један веома обиман, сложен и, по електропривредни систем земље, значајан подухват успешно је, након 218 дана радова, доведен до краја. „Тројка“ је, да подсетимо, синхронизована на мрежу 4. фебруара 2015. године, а само два дана касније блок је достигао, пројектом планирану, номиналну снагу од 328,4 MW. О овом свеобухватном послу на блоку А-3, али и о „рођендану“ блокова А-1 и А-2, који представљају заметак будућег гиганта у производњи електричне енергије регионалних размера и који, ове године, славе 45 година успешног рада, разговарали смо са Михаилом Николићем, директором ТЕНТ А.

На питање који су најзначајнији сегменти овог веома сложеног и свеобухватног посла Михаило Николић, који је уједно био и директор пројекта ревитализације блока А-3, је рекао да је одговор садржан у оствареним циљевима.

- Најзначајнији циљ је, свакако, продужење радног века блока, затим, повећање поузданости у његовом раду, повећање снаге са 305 на 328,4 MW и повећање енергетске ефикасности. Поред ових главних циљева, реализована су и још два еколошка пројекта, којима су створени услови за смањење негативног утицаја на животну средину у раду овог блока. Реч је о смањењу емисије азотних оксида испод 200 милиграма по нормалном метру кубном и смањењу емисије прашкастих материја испод 50 милиграма по нормалном метру кубном.

Да би био продужен радни век овог блока, на њему је још 2003. године урађен велики капитални ремонт јер је већ тада ово постројење било у врло лошем стању и било је непоуздано и чак небезбедно. Захвати који су тада обављени, и већим делом финансирани средствима из донација Европске агенције, били су значајни и неопходни у том моменту. То је први блок на ТЕНТ А на ком је имплементиран нови МРУ систем, уграђен



Михаило Николић, директор ТЕНТ А је SIEMENS-ов DCS Teleperm HP, а на турбини је промењен регулациони систем са новим турбинским регулатором. Блок је радио 11 година без капиталног ремонта у периоду од 2003. до 2014. године. После наведеног периода рада, потребно је било урадити ревитализацију блока (ремонт), са свим претходно побројаним циљевима. Како би се они и остварили, морали су на време да се испланирају и реализују све набавке и сви потребни радови на постројењу, каже директор Николић.

Да би се подигла снага блока и обезбедио његов поуздани рад, уграђен је, како је рекао, нови корсет генератора, обављен фабрички ремонт ротора генератора и, такође, замењена је цела турбина. Николић каже да је прошле године планирана и замена блок трансформатора новим, али ће он, због набавке овог уређаја која је у току, ове године бити замењен у редовном ремонту.

- У котловском постројењу замењено је 800 тона цевног система котла и опреме и заварено 28.422 споја. На котлу је уграђен нови уређај за ложење, са циљем да се смањи емисија азотних оксида. Због тога су замењени канали аеросмеше, канали ваздуха,

уграђени су нови горионици, затим су уграђени нови канали терцијалног ваздуха ОФА 1 и ОФА 2, једноставно, примењена је потпуно нова технологија сагоревања, у шта је уграђено укупно 564 тоне различитих делова и опреме. Изграђено је и потпуно ново електрофилтерско постројење, тешко око 2200 тона, а извршена је и модернизација система управљања блоком, односно, миграција апликативног софтвера, интерфејс са TGC, као и адаптација управљачког DCS система. Уместо претходно уграђеног и коришћеног Teleperm HP, уграђен је нови SPFA T3000, Сименсов најновији систем, и на турбини је замењена регулација новим турбинским регулатором (TGC).

- Након извођења блока на номинално оптерећење, сада следе гарантна испитивања рада турбоагрегата.

- То је планирано је да се уради у року од четири месеца од кретања блока. Ова испитивања, која ће, по уговору, обавити Машински факултет треба да буду завршена у другој половини априла ове године. У року од 60 дана након кретања блока, потребно је извршити подешавање и оптимизацију система за редукцију азотних ок-

сида и то је тренутно у току, а затим ће се радити гарантна испитивања и до-казивања перформанси тог пројекта и степена корисности котла.

ЗА 100 MW ПОВЕЋАНИ ИНСТАЛИСАНИ КАПАЦИТЕТИ НА ТЕНТ А

- „Тројка“ је трећи блок на овој ло-кацији који је оснажен за додатне мегавате чиме су још више повећани укупни инсталисани капацитети на ТЕНТ А?

- Пре овог блока је на овој локацији повећана снага на блоку А-5 и А-6. На блоку А-6 је са 308,5 MW повећана на

што је прилично дуг период за овак-ва постројења. У каквој су тренутно „кондицији“ ова два блока и каква је њихова перспектива?

- Блок А-1 је до 17. марта 2015. про-вео 282.889 сати на мрежи и за то вре-ме произвео и електроенергетском систему Србије испоручио 46 и по милијарди киловат часова електрич-не енергије. Блок А-2 је до 17.марта ове године био на мрежи 298.864 ча-сова и у том периоду произвео и ис-поручио 49 милијарди киловат часо-ва електричне енергије.

С обзиром на старост блока А-1 и број сати проведених на мрежи,

гради један заменски капацитет, дру-га опција је да се демонтирају и из-раде заменски капацитети са котлом где ће се применити потпуно дру-гачија технологија сагоревања – са-горевање у флуидизираним слоју. Трећа варијанта је да се уради ком-плетна рехабилитација блока са за-меном турбина новим, са рекон-струкцијом котла, односно, уградња котлова са мембранским зидовима, који би могли да се прикључе систе-му одсумпоровања који је планиран да се изгради на овој локацији. До-били би се много ефикаснији блоко-ви са повећаном снагом. Та варијанта је и најприхватљивија уколико се до-несе одлука да ови блокови остану у раду. И четврта варијанта је фактич-ки гашење ових блокова што је за нас најмање прихватљиво решење. Треба рећи да ова два блока раде у топли-фикационом режиму, и од њиховог рада зависи и грејање грађана Обре-новца, што, такође, треба да се узме у обзир приликом доношења одлу-ке о њиховој даљој судбини. Уколи-ко дође до њиховог евентуалног га-шења, онда би морали други блокови на овој локацији да се оспособе да раде у топлификационом режиму. То је већ учињено на блоку А-3 прошле године, уградњом нове турбине која је пројектована да ради у топлифика-ционом режиму рада. При томе треба имати у виду да је поново актуелизо-вана прича о грејању Београда са ове локације. У том случају ова електрана би имала потпуно другачији значај, био би то објекат од посебног зна-чаја, с обзиром да би морала да се ис-поручује огромна количина топлотне енергије, где би сви блокови, фактич-ки, морали бити прилагођени топли-фикационом режиму рада.

- Блок А-2 је у фебруару надмашио досадашњи рекорд у непрекидном раду.

- У фебруару ове године блока А-2 је оборио сопствени рекорд из 1985. године, који је износио 110 дана не-прекидног рада. Од тада до сада, блок није био у застоју тако да је на да-нашњи дан (18. март 2015. године) већ 147 дана непрекидно на мрежи. „Двојка“ и даље ради и уколико наста-ви са континуалним радом до почетка капиталног ремонта, који је планиран за мај месец, има шансе да помену-ту цифру и значајно увећа, односно по-стави нови рекорд ове електране.

М.Вуковић



Снага "тројке" је повећана са 305 на 328,4 MW

348,4 MW, а на блоку А-5 на 344,5 MW. Сада електрана ТЕНТ А, која је била инсталисана са номиналном снагом 1650 MW, када се саберу додатни ме-гавати, има инсталисаних 1750 MW, јер је повећањем снаге на ова три бло-ка добијено додатних 100 MW.

- На ревитализацију још чека блок А-4. Када ће он доћи на ред?

- Што се тиче блока А-4, планира-но је да се на њему ради капитални ремонт 2017. године. У току је израда Студије оправданости, која треба да да одговоре о томе какве захвате тре-ба урадити на овом блоку, ког обима и на који начин и какви ће бити циљеви његове рехабилитације. Ми прижељ-кујемо да се на „четворци“ уради неш-то слично као на три помену-та блока.

БЛИЗУ 100 МИЛИЈАРДИ KWh ПРОИЗВЕДЕНО У НАЈСТАРИЈИМ БЛОКОВИМА

- Блокови А-1 и А-2, су најстарија постројења у овом огранку који ове године обележавају 45 године рада,

прошле године је, уз капитални ре-монт овог блока, урађен и пројекат процене преосталог века његовог рада. После детаљних испитивања, уочена су оштећења на појединим де-ловима постројења. Санирањем тих оштећења методама које је могуће извести на градилишту, ова турби-на може безбедно да ради до следећег капиталног ремонта. А до тада мора се донети одлука о томе какви ће зах-вати бити извршени, како на овом блоку тако и на блоку А-2 којем ове године предстоји капитални ремонт са истим програмом и истим циље-вима. Иначе, у току је и израда Сту-дије оправданости о раду ових бло-кова, а после тих анализа моћи ће и да се донесе одлука о њиховој даљој судбини.

- Да ли се разматрају и друге ва-ријанте осим оне најдрастичније, а то је њихово гашење?

- Постоји неколико опција за бу-дућност ова два блока. Једна је да се они демонтирају и уместо њих из-

Чека се „зелено светло“ Надзорног одбора ЕПС-а

- Уколико све буде по плану, документ ће ускоро бити усвојен, каже Милан Урошевић, директор Економско-финансијских послова ТЕНТ-а. - Прелиминарни подаци говоре да је ПД ТЕНТ д.о.о. у периоду I-XII 2014. године остварило позитиван укупни финансијски резултат - добитак у износу од 3.188.811.000 динара

Годишњи финансијски извештај ПД ТЕНТ д.о.о.Обреновац за 2014. годину спреман је за усвајање и ускоро би требало да се нађе пред Надзорним одбором ЕПС-а који ће му, према очекивањима, дати „зелено светло“.

Како је наведено у уводном делу, извештај се саставља према измењеним правилима, у складу са новим Законом о рачуноводству. За разлику од претходних година, почев од извештаја за 2014. обвезници састављања и достављања редовних годишњих финансијских извештаја имају обавезу да доставе податке два пута, у два различита рока-за статистичке и друге потребе (продужен рок до краја марта 2015.године) и ради јавног објављивања (најкасније до 30. јуна). Ипак, у Закону је дата могућност да правна лица до краја фебруара у целини испуне обавезу достављања редовних финансијских извештаја за јавно објављивање. Први корак у сагледавању пословних резултата је приказивање обављене делатности предузећа. Дакле, пре изношења финансијских података треба приказати остварени обим производње из делатности правног лица, извршење плана производње и остварење производње у односу на претходну годину. Од предузећа се захтева да обезбеди и понуди најавни увид и друге типове информација као што су извештаји ревизије, напомене уз финансијске извештаје и анализа менаџмента (у чему руководиоци објашњавају значајне финансијске резултате и перспективе).

Према подацима из (још увек неусвојеног) годишњег финансијског извештаја, у периоду I-XII 2014. године, ПД ТЕНТ д.о.о. је произвело и предало у ЕЕС 16.322.503 MWh електричне енергије и остварило план са 92,3%. Са непроизведеном електричном енергијом због хлад-



не и топле резерве (4.070.469 MWh) задати план производње (17.684.000 MWh) био би остварен са 115,3%. У односу на исти период прошле године, произведено је мање за 18,7% електричне енергије. Остварен је довоз угља од 22.526.669 тона (ТЕНТ А, ТЕНТ Б и ТЕК), што је за 9,4% мање од плана.

Прелиминарни подаци, такође, говоре, да је ПД ТЕНТ д.о.о. у периоду I-XII 2014. године остварило позитиван укупни финансијски резултат - добитак у износу од 3.188.811.000 динара. Остварили смо укупне приходе у износу од 80.389.803.000 динара, који је већи од укупно остварених расхода (77.200.992.000 динара), за износ добитка. Из најважнијег подбиланса пословних односа, наше ПД је остварило добитак 5.147.648.000 динара.

Дуговања према добављачима и извођачима на дан 31.XII 2014. године износе 14.404.523.000 динара, док су на дан 31. XII 2013. године износила 2.028.300.000 динара, што је повећање од 610,2%. Међутим, реално дуговање добављачима на дан 31.XII 2014. године износи 5.895.214.000 динара, што је у односу на упоредни период (2.028.300.000 динара) повећање за 190,6%. (Обавезе на дан 31.XII, по конту 43100 у износу од 958.043.000 динара и конту 43106 у износу од 7.551.266.000 динара треба умањити у компаративној анализи из разлога што није прокњижен уговор о преузимању дуга између ЕПС-а, РБ „Колубара“ и ТЕНТ-а под 2014, него под 2015. годином. Обавезе под контом 43100 односе се на испоручени угаљ, а под контом 43106 на услуге закупа ЕЕ капацитета намењених производњи електричне енергије и угља за потребе ТЕ).

Дати аванси за залихе материјала и услуга у динарима на дан 31.XII 2014. године износе 2.299.466.000 динара, а 31.XII 2013. су износили 1.080.194.000 динара, што је више за 112,9 одсто.

Остварени приход од електричне енергије у периоду I-XII 2014. године износи 77.975.370.000 динара, док је у упоредном периоду остварен у износу од 77.284.329.000 динара, чиме је постигнуто повећање за 8,9 процената.

Потраживања по основу испоручене електричне енергије на

дан 31.XII 2014.године износе 38.293.429.000 динара, а у упоредном периоду њихов износ је био 30.454.671.000 динара, што је више за 25,7%.

Трошкови угља у периоду I-XII 2014. године износе 47.657.060.000 динара, док су у упоредном периоду износили 44.670.878.000 динара - дакле, за 6,7% више.

Посебан део извештаја садржи основне податке о ПД ТЕНТ д.о.о. У њему су приказане производне могућности електрана (ТЕНТ А, ТЕНТ Б, ТЕ „Колубара“, ТЕ „Морава“), као и производни резултати које је ПД ТЕНТ остварило I-XII 2014. године. Према бројчаним показатељима, производња електричне енергије на прагу у том периоду је износила 16.322.503 MWh, производња топлотне енергије 237.952 MWhT, производња технолошке паре 22.692 тоне, а превоз угља за производњу електричне енергије 23.144.662 тона. Приход од продаје електричне енергије достигао је бројку од 77,975 милијарди динара, док је укупан број запослених на дан 31.XII 2014. године био 2.358.

У одељку о визији истиче се да ПД ТЕНТ д.о.о. представља значајан део јединственог техничко-технолошког и економско-финансијског система ЈП „Електропривреда Србије“, те да им је и визија заједничка: да постану профитабилна компанија, окренута купцима, са великим утицајем у региону. У циљу ефикасније реализације заједничке визије, објашњава се у наставку, ТЕНТ д.о.о. очекује унапређење пословања и економско-финансијских односа који воде повећању капитала кроз повећање економичности, продуктивности и рентабилности.

Мисија ТЕНТ д.о.о. јесте да испуњавајући планиране задатке допринесе континуалном и поузданом снабдевању тарифних и других купаца електричне енергије, под економски најповољнијим и еколошки прихватљивим условима, што је чини комплементарном са мисијом ЕПС-а. То, свакако, подразумева стално унапређење пословних процеса на задовољство купаца, партнера и запослених, разуман пораст вредности капитала који ће обезбедити услове за динамичан развој, као и повећану мотивисаност и обу-

ченост запослених, каже се у предложеном тексту извештаја.

Као најважнији циљеви ПД ТЕНТ у 2014. години (изражени у ГПП ПД ТЕНТ д.о.о.) били су назначени: планирана производња на прагу и предаја ЕЕС 17.684 GWh електричне енергије, планирана производња топлотне енергије од 263.500 MWhT, планирана производња технолошке паре од 46.300 тона, превоз угља за потребе производње од 25.517.000 тона и утрошак у производњи 25.386.000 тона угља, остварење планираних ремоната производних капацитета, даља рационализација пословања, боље коришћење унутрашњих ресурса и предузимање мера на техничко-технолошкој и економској консолидацији.

У одељку о делатности, облику својине и организационој структури подсећа се, између осталог, да је Надзорни одбор ЈП ЕПС 24. децембра 2014. године, донео Одлуку о изменама и допунама Одлуке о оснивању ПД ТЕНТ д.о.о.Обреновац, на коју је Влада Србије дала сагласност (Сл.гласник РС бр.5/20. I 2015. године).

Из табеларног приказа може се видети да пословна имовина ПД ТЕНТ д.о.о. на дан 31.XII 2014. године износи 202.285.358.000 динара.

Учешће укупних обавеза у капиталу износи 41 одсто, а краткорочне обавезе чине 75 процената укупних обавеза. Позитивна вредност укупног нето обртног фонда износи 7,4 милијарде динара (31.XII 2013. године био је позитиван 8,8 милијарди динара). Достигнути ниво екстерне цене електричне енергије износи, просечно за период I-XII 2014. године, на нивоу ЕПС-а 6,66 дин по kWh, док постигнути ниво просечне бруто трансферне цене ТЕНТ д.о.о. (у истом периоду) износи 4, 777 дин/kWh, што омогућава покриће текућих оперативних трошкова, дела сталних дугова и финансирање дела неодложних инвестиција. Подсећа се, такође, да се екстерна цена електричне енергије није повећавала од 1.августа 2013.године, када је повећана у просеку за 11,3%, према одлуци Агенције за енергетику Републике Србије.

Љ.Јовичић

Највећи ресурс – енергетска ефикасност



Глишо Класнић



Ђорђи Биљановски



Иван Ристић



Петар Татомировић

У Конгресном центру „Србија“ на Златибору, од 24. до 27. марта, одржано је 31. међународно саветовање „Енергетика 2015“ које је организовао Савез енергетичара Србије. Саветовање је обележило пет форумско-панелских расправа посвећених развојним изазовима ЈП ЕПС, Нафтне индустрије Србије и ЈП „Србија гас“, домаће електромашиноградње, домаћег комуналног енергетског сектора и домаћег школства у актуелним политичким, економским и другим условима како у земљи тако и у иностранству. А у научном стручном делу „Енергетика 2015“ представљено је више од 100 радова домаћих и страних стручњака међу којима и четири стручна рада инжењерских тимова из ПД ТЕНТ.

У присуству представника Владе Републике Србије, ЈП ЕПС, Војнотехничке академије, представника из Русије, Кине, Румуније, Републике Српске, Словеније Хрватске, Македоније, и бројних компанија из енергетског сектора, саветовање је отворио Зоран Рајић, државни секретар у Министарству пољопривреде и заштите животне средине. Он је учесницима пожелео успех у раду и поручио да ово министарство заједно са министарством привреде ради на изналажењу начина за стварање услова за ефикаснији рад како у енергетском сектору тако и у привреди.

Милош Бањац, помоћник министра рударства и енергетике, је рекао да без обзира на све лоше прогнозе, енергетика и даље представља кичму сваког привредног система.

У погледу обезбеђивања сигурности снабдевања, односно, обезбеђивања довољних количина енергената за несметан привредни и економски развој Србије, а водећи при том рачуна да то има што мањих негативних последица по животну средину, као и императивне потребе очувања енергетског система и сопствених енергетских предузећа, Министарство рударства и енергетике је, између осталих правних докумената, припремило нови Закон о енергетици који је Скупштина Србије усвојила у децембру прошле године, рекао је Милош Бањац и додао да је у овај законски акт транспонована нова гру-

па директива ЕУ, тзв. трећи енергетски пакет. Према његовим речима, у току је доношење читавог низа подзаконских аката, а до краја године ово Министарство је планирало да донесе још два важна документа: нову Стратегију развоја енергетског сектора Републике Србије до 2025. године као и Национални план за смањење емисија прашкастих материја, сумпор диоксида и азотних оксида, који у себи треба да имплементира директиву о великим ложиштима и директиву о индустријским емисијама. Оба плана би требало да буду донета до краја године и биће рађена у сарадњи са представницима ЈП ЕПС.

У име Надзорног одбора ЈП ЕПС учеснике Саветовања је поздравио и Алкесандар Гајић, члан овог тела. Он је изразио уверење да ће нова организација ЕПС-а, која би требало да заживи за три месеца, омогућити ефикасније управљање овим великим системом.

У уводном делу саветовања присутнима се обратио и мр Чедомир Поноћко директор ПД ТЕНТ. Он је у више наврата истакао важност постојећих потенцијала које Србија има у енергетском сектору.

– Морамо да ценимо оно што имамо и да то експлоатишемо на најбољи могући начин. Сматрам да је ТЕНТ, практично, једна „златна кока“ коју треба добро неговати, а када то кажемо, онда мислим на цео систем укључујући ту и РБ „Колубара“, јер само та целина даје добар резултат. Ја поштујем и ценим сектор који се базира на обновљивим изворима енергије, али морамо имати у виду да је цена киловата из тих електрана много већа у односу на ону која долази из термоелектрана. Такву цену себи могу да приуште само најбогатији. Ми то не можемо и зато морамо да поштујемо оно велико што имамо, а то су два велика хидросистема, један на Дунаву, други на Дрини, и два велика термосистема, ТЕНТ А и ТЕНТ Б заједно са РБК, као и „Костолац“ са својим рудником, рекао је Чедомир Поноћко.

У оквиру уводног дела приказан је и филм „Друга младост блока ТЕНТ А-3“, посвећен недавно завршеној ревитализацији и ремонту овог постројења. Филм је урадило Одељење за

односе са јавношћу и информисање ПД ТЕНТ.

Током прве поподневне седнице којом је започео радни део Саветовања, представљен је и један рад стручњака из ПД ТЕНТ. Информацију о уградњи новог корсета генератора ТЕНТ А-3, у име ауторског тима (Зоран Божовић, Љубиша Михаиловић и Мирослав Томашевић) изнео је Глишо Класнић. Он је присутне упознао са свим погонским догађајима и техничким стањем опреме који су довели до неопходности замене корсета генератора блока ТЕНТ А-3, затим са техничким побољшањима и примењеној модернизацији на уграђеној опреми која је омогућила повећање номиналних параметара, потребне адаптације на задржаним помоћним подсистемима, као и савремени магнетни и температурни мониторинг виталних делова генератора са дозвољеним температурним напрезањима.

УНАПРЕЂЕЊЕ ЕНЕРГЕТСКЕ ЕФИКАСНОСТИ У ПД ТЕНТ

О енергетској ефикасности, која представља највећи ресурс у Србији и простор за улагање више средстава и труда како би се поправио њен ниво, говорило се другог дана саветовања. Један од радова у којим је обрађивана ова тема био је „Анализа потенцијала повећања енергетске ефикасности парних котлова 300-660 MW блокова ПД ТЕНТ“, аутора Ђорђа Биљановског. Констатујући да су парни котлови у термоелектранама најподложнији паду степена корисности током експлоатације што директно узрокује пад енергетске ефикасности целог блока, Биљановски је навео да су промене квалитета угља, повећање температуре димних гасова, губици у чврстим и несагорелим материјалима, присисан хладан ваздух и запрљаност грејних површина најугицајнији параметри који доводе до промене ефикасности котла. Он је истакао да се повећање енергетске ефикасности великих котлова ПД ТЕНТ базира на анализи и оптимизацији најугицајнијих параметара. Због тога је, према његовим речима, начин и учесталост праћења, односно вредновања тзв. „критичних“ параметара као и установљавање њихових референтних вредности неопходно утврдити одговарајућим елаборатима за сваки парни блок због њихових специфи-

чности која настаје експлоатацијом. За праћење „критичних“ параметара, њихову евалуацију и предузимање потребних мера, додао је он, неопходни су одговарајућа организација у термоелектрани, обучен стручни кадар, опрема, детаљна радна упутства, односно, процедуре, као и повремена помоћ институција ван састава ЕПС-а.

Након представљања овог рада представници организатора и поједини учесници су јавно изrekli похвале и признање на адресу ПД ТЕНТ за труд и упорност који су, у претходном периоду, уложени у овом привредном друштву на повећању енергетске ефикасности његових постројења.

-Сви руководиоци у ТЕНТ-у и све њихове колеге, од самог почетка рада ових електрана па све до данас, имали су један здрав однос за очување научно истраживачког капацитета и решавање сопствених стручних проблема захваљујући успешној и непрекидној сарадњи са Машинским факултетом са којег је већина ових стручњака и потекла, али и са другим високошколским институцијама, рекао је Александар Гајић, члан Надзорног одбора ЈП ЕПС, у разговору са нашим новинаром у паузи Саветовања. - У последњих петнаест година урађени су бројни послови на ревитализацији постројења, подизању снаге, повећању степена корисности термоблокова, котлова, турбина, и оно што заиста фасцинира је управо та жеља да се један, за садашње услове, релативно застарели систем, поготово онај од пре 45 година на ТЕНТ А, поправи што је могуће боље, и што улива наду да се исти поступак може извести и у осталим деловима електроенергетског система, рекао је Александар Гајић.

ДВА СТРУЧНА РАДА О МОДЕРНИЗАЦИЈИ И УНАПРЕЂЕЊУ СИСТЕМА

Другог дана Саветовања „Енергетика 2015“ представљена су још два стручна рада у чијој изради су учествовали стручњаци из ПД ТЕНТ. О раду „Модернизација мерно-управљачког система помоћног котловског постројења у ТЕНТ Б“ у име групе аутора у саставу Богољуб Радојчић, Ирина Јовановић, Зорана Ђурђевић, Младен Радивојевић, Петар Татомировић, говорио је Иван Ристић, члан овог ауторског тима. Према његовим речима, у раду је приказано

техничко решење пројекта замене система управљања. Такође су приказани ефекти модернизације, предности и побољшања који су добијени са новим мерно-управљачким системом. Имплементацијом новог система управљања, нагласио је он, добило се на поузданости рада помоћне котларнице, а тиме и на бржем и стабилном старту блока. Са новим системом управљања, помоћни котлови су неколико пута успешније напајали блок са паром за време кретања. Заменом управљачких елемената, мерно-управљачке опреме у пољу, као и додавањем нових, створен је предуслов за квалитетнију регулацију и одзив свих функционалних група, рекао је Иван Ристић.

Рад под називом „Предлог унапређења регулације броја обртаја турбине напојне пумпе“, који потписује група аутора Небојша Турнић, Никола Новаковић, Далибор Филимоновић - ТЕНТ Б, и Александар Латиновић - ЈП ЕПС, представио је Петар Татомировић (ТЕНТ Б), такође члан овог тима. У овом раду је, како је рекао, представљена могућност побољшања алгорита регулације броја обртаја турбине напојне пумпе, односно решење које садржи две независне регулационе структуре. Рад је базиран на математичком моделу турбине напојне пумпе, а симулацијама је показано да унапређени принцип регулације пружа квалитетнији и стабилнији одзив турбине напојне пумпе, нарочито у режимима растерећења главне блоковске турбине, а самим тим повећава се вероватноћа да при наглој промени параметара система термо-енергетски блок остане у раду. Приказани су одзиви предложеног алгорита регулације система турбине напојне пумпе у карактеристичним режимима рада, изложио је Петар Татомировић и додао да је симулација система извршена за блок Б-1 у ТЕНТ Б у Обреновцу.

Генерални спонзор Међународног саветовања „Енергетика 2015“ била је фирма Mitsubishi Hitachi Power System Europe, а покровитељи Министарство рударства и енергетике, Министарство просвете, науке и технолошког развоја, Министарство пољопривреде и заштите животне средине, Министарство привреде, Привредна комора Србије, ЈП ЕПС, ЈП ЕМС, НИС и ЈП „Србијагас“.

М.Вуковић/ М. Бранковић

План производње испуњен са 84,32 одсто

Током месеца фебруара електроенергетском систему Србије је предато више од 1,5 милијарди киловат-сати електричне енергије и са непроизведеном електричном енергијом, због хладне и топле резерве и секундарне регулације, план производње би био реализован са 101,20%.

Привредно друштво „Термоелектране Никола Тесла“ је у фебруару произвело и у електроенергетски систем Србије предало 1.500.956.000 киловат-сати електричне енергије, што је 15,68% мање од пројектованог плана. Са непроизведеном електричном енергијом, због хладне и топле резерве и секундарне регулације која износи 300.376.000 kWh, план производње би био остварен са 101,20%.

Термоелектрана А је електроенергетском систему предала 770.901.000 kWh, што је за 12,40% мање од планиране производње. Услед хладне и топле резерве и секундарне регулације, потиснута електрична енергија на овој електрани износи 208.305.000 kWh и са њом би план био реализован са 111,27 процената. У овом месецу су непрекидан рад на мрежи имали блокови А-1, А-2 и А-5.

ТЕНТ Б је произвела и у систем предала 656.820.000 kWh електричне енергије и тако је остварен план производње са 88,40%. На термоелектрани „Никола Тесла“ Б потиснута електрична енергија због топле резерве износи у фебруару 65.815.000 kWh и са њом би план био реализован са 97,26%. Блок Б-2 је забележио најдужи рад на мрежи од прве синхронизације до 10. фебруара 2015. године (152 дана). Претходни најдужи рад блока Б-2 био је 1997. године у трајању од 137 дана.

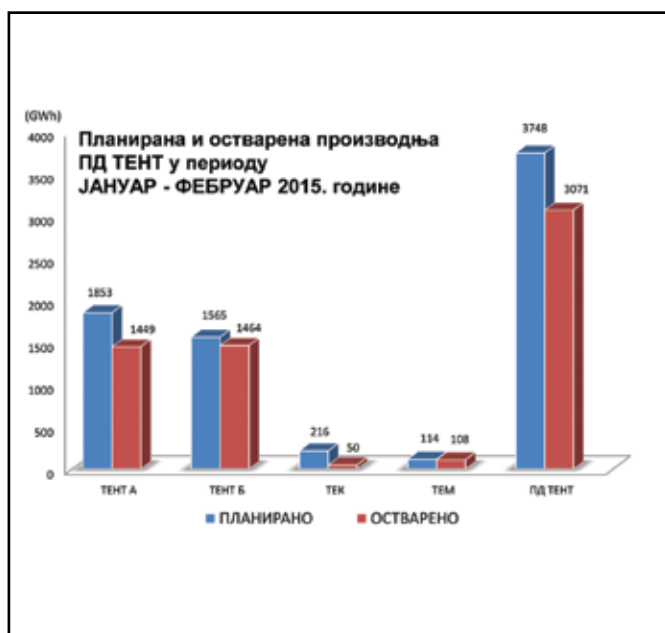
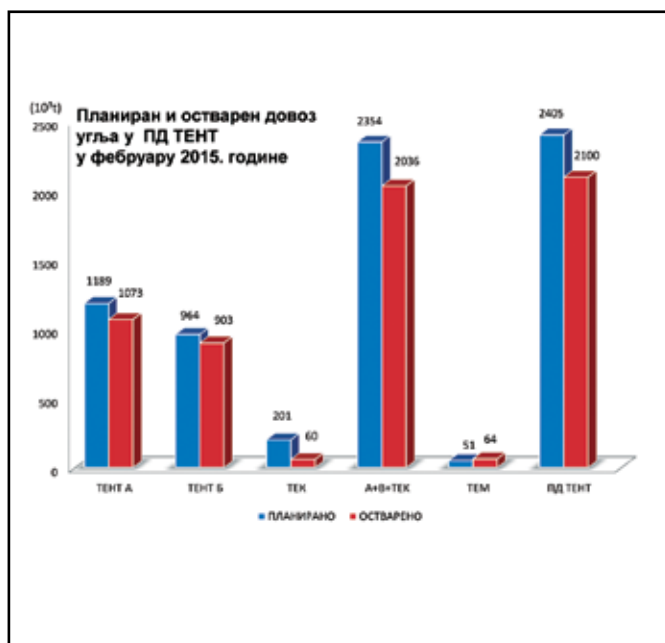
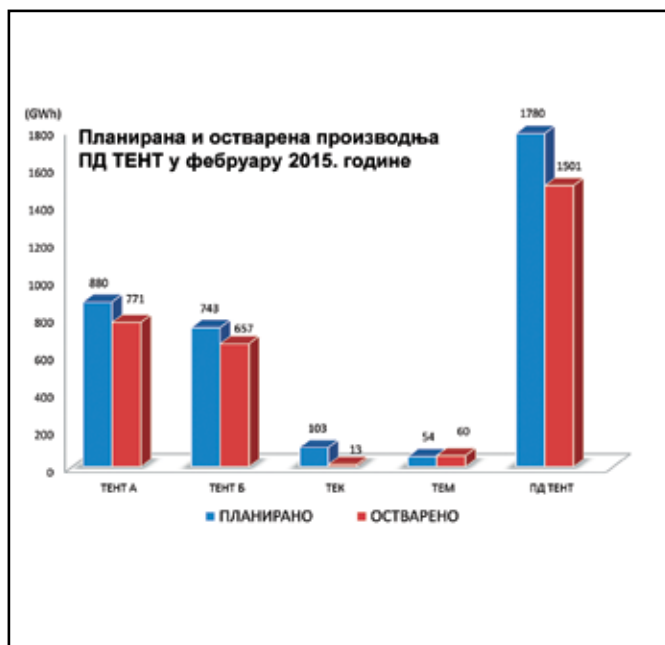
ТЕ „Колубара“ је у фебруару произвела 13.259.000 kWh електричне енергије и тако реализовала план са 12,87%. Потиснута електрична енергија на овој електрани због хладне резерве износи 21.066.000 киловат-сати електричне енергије.

Термоелектрана „Морава“ је у електроенергетски систем Србије предала 59.976.000 киловат-сати електричне енергије, што је за 11,07% више од плана. Потиснута електрична енергија, због хладне и топле резерве, у овој електрани износи 5.190.000 kWh и са њом би планирана производња била реализована са 120,68%. Током фебруара у ТЕ „Морава“ није забележен ниједан застој.

Железнички транспорт је за ТЕНТ А, ТЕНТ Б и ТЕ „Колубара“ превезао 2.035.869 тона угља (РБК + Ибар), што је за 13,51% мање од плана. У ТЕ „Морава“ је, из подземне експлоатације и са површинских копова, доведено 64.313 тона угља и остварење плана износи 126,10%.

Специфична потрошња течног горива је у Привредном друштву „Термоелектране Никола Тесла“ за 187,78% већа од норматива који износи 1,23 g/kWh.

Припремила: А. Стојановић



Будућност „старе даме“ у рукама ЕПС-а

- У наступајућој ремонтној сезони бићемо фокусирани на наше најјаче адуте-блокове А-5 и А-3. На старим блоковима мале снаге, А-1 и А-2, предвиђено је само текуће одржавање, уз најнужније захвате и минимална улагања. Коначну одлуку о томе, шта ће се и колико радити у 2015. години, донеће ЕПС, истиче директор ТЕК-а Радослав Милановић

У термоелектрани „Колубара“ А у Великим Црљенима на располагању су блокови А-1, А-2, А-3, и А-5. Блок А-4 већ дуже време је ван погона и тако ће, по свему судећи, остати до даљњег. Од расположивих капацитета, тренутно је на мрежи А-2. Резерве угља на депонији износе 72.000 тона, уз дневни довоз од 1.000 тона, навео је, у недавном разговору за наш лист, директор ТЕК-а Радослав Милановић.

Најстарија српска термоелектрана, која је приликом прошлогодишње поплаве и пожара претрпела тешка оштећења (материјална штета процењена је на око 3 милиона 300 хиљада евра) за протеклих десет месеци постепено је стала на ноге. Иако се у први мах чинило да више неће радити, уз подршку Владе Србије и ангажовање пословодства и запослених ЕПС-а, ПД ТЕНТ и ТЕК-а, наставила је са производњом, али је њен опоравак поприлично компликован. Као што се

и очекивало, у погон се најпре вратио најмлађи и најснажнији блок А-5 (110 MW), а потом и „ветерани“ А-1 и А-2 (по 32 MW). Најдуже се чекало на повратак „тројке“ (65 MW), због проблема који нису последица водене стихије или акцидента са пожаром. Као што је познато, завршетак претходне године обележили су интензивни радови на поновном оспособљавању далеководних поља, као и опремању аутоматизоване командне сале из које се управља разводним постројењем 110 kV везаним за електрану. Ваљало би подсетити да су комплетну санацију оштећених постројења обавиле домаће фирме, институти и факултети, међу којима су најзаступљенији: фирма „Јужна Бачка“, институти „Никола Тесла“ и „Михаило Пупин“, београдски Машински факултет...

У првом тромесечју 2015. блокови ТЕК-а радили су с променљивом срећом и скромним производним учинком. Тако је у јануару, на пример,

ТЕ „Колубара“ остварила свега 32,75% плана производње. „Тројка“ је и даље била ван погона, док је месечни план производње испунио само „првенац“ А-1. Истини за вољу, због тешкоћа у раду блокова из којих се греју Велики Црљени, стизале су повремене пригужбе грађана на квалитет и уредност снабдевања топлотном енергијом. У таквим околностима, менаџмент и запослени ТЕК-а давали су све од себе да се проблеми реше у ходу, а ситуација превазиђе у најкраћем могућем року.

На питање шта у наредном периоду очекује „стару даму“ и да ли се у дуго-рочнијим плановима на њу озбиљно рачуна, наш саговорник је одговорио:

- У наступајућој ремонтној сезони бићемо фокусирани на наше најјаче адуте-блокове А-5 и А-3. „Петица“ је наш највећи блок, у чију смо модернизацију последних година доста уложили. Треба ли напомињати да смо, уградњом новог електрофилтра и изградњом савременог постројења за отпепељивање, на блоку А-5 обезбедили и поштовање највиших европских еколошких стандарда? Подједнако важна за нас је и „тројка“ јер, поред производње електричне енергије, ради и у топлфикационом режиму. Стога ће све „карте“ бити бачене на та два блока. На блоковима мале снаге, који због застареле технологије производе најскупљу струју („јединица“ и „двојка“) предвиђено је само текуће одржавање, уз најнужније захвате и минимална улагања. Без обзира што још увек функционишу, они су већ поодавно „зрели за пензију“. Редовне послове требало би обавити и на осталим „праћеним“ постројењима. Међутим, због сложене економске ситуације у којој је српска привреда, а самим тим и ЕПС, овогодишњи ремонтни планови су значајно редуковани. Дакле, одлуку о томе шта ће се и колико радити у 2015. години, донеће надлежна дирекција ЕПС-а, закључио је Милановић.

Љ.Јовичић



Отпад није ђубре



Министарка у Влади Србије Снежана Богосављевић Бошковић отвара међународни сајам екологије

У Београду је 19. марта отворен 5. међународни сајам енергетике и заштите животне средине „ЕСО ЕХРО 2015“ који организује „Зелена еко планета“ и Привредна комора Зелене Србије, уз подршку Министарства привреде, Министарства пољопривреде и заштите животне средине и Привредне коморе Србије. Ова манифестација, која је окарактерисана као најпрестижнији догађај овог типа у региону југоисточне Европе, и ове године је окупила највеће европске, регионалне, домаће компаније и организације, представнике привредних комора у региону као и водеће светске и домаће стручњаке у области екологије и очувања животне средине. На иницијативу Форума Србија - Немачка, ГИЗ пројекта и Привредне коморе Зелене Србије, у оквиру овогодишњег сајма екологије, одржана је и међународна конференција под називом „Циркуларна економија и управљање отпадом: изазови и перспективе за Републику Србију“. Конференција је организована у сарадњи са Удружењем рециклера и другим институцијама из Немачке и подршку амбасадe Немачке у Београду са циљем да се пренесу искуства немачке рециклажне индустрије како би била примењена нека њихова решења из ове области у нашој земљи.

Пре отварања дводневног сајма „ЕСО ЕХРО 2015“ интонирана је химна Србије „Боже правде“. Сајам је отворила Снежана Богосављевић Бошковић, министарка пољопривреде и заштите животне средине, у присуству представника немачке амбасадe у Београду, представника појединих ресорних министарстава у Влади Републике Србије,

Привредне коморе Србије, Градског секретаријата за заштиту животне средине, бројних излагача из земље и иностранстава и великог броја новинара.

- Зелена економија подразумева велика улагања у подстицање одрживе производње и потрошње у чему држава треба да има значајну улогу. Али, сама држава није у могућности да уложи велика подстицајна средства која би обезбедила краткорочну транзицију ка зеленој економији, па је зато неопходно развијати јавно-приватна партнерства у овој области. Укључивањем свих сектора, јавног, приватног и цивилног, уз коришћење могућности које отвара процес европских интеграција, отварају се могућности за проналажење нових решења и за подршку новим идејама које ће омогућити развој наше привреде, рекла је Снежана Богосављевић Бошковић. Према њеним речима, само изградњом постројења за производњу енергије из биомасе, према прорачунима, Србија би могла да замени потребе за око 2,5 милиона тона нафте.

Његова екселенција амбасадор Немачке у Београду Хајнц Вилхелм се, такође, обратио присутнима, као представник земље која је партнер овог сајма.

- Област заштите животне средине је врло важан сектор у којој Србија још треба да се прилагоди стандардима које прописује ЕУ. Испуњење тих високих стандарда захтева улагање и много финансијских средстава, која, опет, с друге стране отварају простор за нова радна места и доприносе ожи-

вљавању привреде, рекао је немачки амбасадор.

На петом међународном сајму екологије по петом пут, са својим штандом, учествовало је и ПД ТЕНТ.

- ПД ТЕНТ је по петом пут учесник овог сајма, а током претходног периода је у два наврата добило и признање „Зелени оскар“ које организатор додељује за допринос у унапређењу заштите животне средине, што показује да пословодство и цео ТЕНТ поклања велику пажњу екологији. Врло смо посвећени заштити животне средине, свесни да наша постројења животну средину угрожавају и због тога заиста улажемо напор да покушамо да тај утицај сведемо на минимум. Овакви пројекти изискују много финансијских средстава, која обезбеђујемо из сопствених извора, али и из средстава које опредељује ЕУ као и путем повољних кредита, рекао је Милан Петковић, заменик директора ПД ТЕНТ.

У том правцу настављена је и даље сарадња са ЕУ која се тренутно огледа у пројектима изградње постројење за пречишћавање отпадних вода. Ово постројење треба да се реализује на ТЕНТ А и ТЕНТ Б, и његова вредност је нешто више од 10 милиона евра. Финансираће се из фондова ЕУ. ЕПС и ТЕНТ ће, такође, у томе учествовати са око два и по милиона евра својих средстава.

Милан Петковић је подсетио да су у оквиру недавне ревитализације блока ТЕНТ А-3 реализована и два чиста еколошка пројекта. Реконструкцијом електрофилтерског постројења на овом блоку створени су услови за смањење емисије прашкастих материја испод 50 милиграма по нормалном метру кубном, а извршена је реконструкција постројења за сагоревање у циљу смањења емисије азотних оксида на ниво испод 200 милиграма по нормалном метру кубном.

- ТЕНТ је регионални гигант у производњи електричне енергије и такав систем сваке године генерише огромну количину отпада, па је и његово учешће на манифестацијама овог типа посве разумљиво, каже Војин Несторовић, директор корпоративних послова у ПД ТЕНТ. Према његовим речима, са формирањем берзе отпада, која је тренутно у припреми, значајно ће се допринети ефикасности управљања отпадом и у системима попут ТЕНТ-а.

М.Вуковић

Неопходно је проширити депонију пепела

(У овом броју настављамо причу о увођењу нове технологије отпепељивања на ТЕНТ А, започету у прошлом. У међувремену, пројектант је представио до сада завршене делове ажуриране Студије оправданости са Идејним пројектом новог система отпепељивања, у односу на првобитну из 2010. године.)

Иновираним пројектом за згушћени хидротранспорт пепела, шљаке и суспензије гипса је предвиђено и одвајање линије транспорта котловског и електрофилтерског пепела до постројења за угушћени хидротранспорт, које ће, такође, бити премештено у односу на првобитни пројекат. Самим тим и финансијске уштеде ће бити знатно повољније. По постојећој Студији о оправданости из 2010. године вредност пројекта је 56 милиона евра, који ће у износу од 46 милиона евра, путем кредита, финансирати KfW банка, док ће 10 милиона евра обезбедити ЈП ЕПС.

На захтев ове банке урађен је и Елаборат, који је потом и прихваћен, у којем је, између осталог, представљен заједнички систем угушћеног хидротранспорта пепела, шљаке и гипса, са делом грубе варијанте Студије оправданости.

- У техно-економској анализи тог елабората закључено је да је укупно смањење инвестиција за оба пројекта, ОДГ и угушћеног хидротранспорта, скоро 8 милиона евра. Са увођењем јединственог система, уместо два паралелна, који је, у сваком погледу, лакши за експлоатацију, и трошкови одржавања су мањи, а тиме би се и укупна уштеда значајно повећала, објашњава Лукић.

Иако је уговором предвиђено да у року од 90 радних дана буде предата иновирана пројектна документација, тај рок ће, уз сагласност наручиоца посла, ипак бити продужен, јер је сада потребно да се изради и нова Студија о процени утицаја на животну средину, тако да ће комплетан пројекат, са продуженим роком, бити завршен, како се очекује, до половине маја 2015. године.

ДЕПОНИЈА ПЕПЕЛА И ШЉАКЕ

Депонија пепела и шљаке ТЕНТ А у иницијалном облику заузима површину од око 382 хектара. Дно депоније има коту 73 метра надморске висине, а пројектовано надвишење је 37,5 m до коначне коте од 110,5 метара надморске висине што се постиже етажним запуњавањем касета ретком хидромешавином пепела, тзв. пулпом, у пројектованих 12 етажа. Тренутно, касета 1 је запуњена до коначне коте од 110,5 мнв, касета 2 заузима површину од 83 хектара, а касета 3 приближно 79 ha, па је укупна корисна површина за одлагање пепела 162 ha. Да би депонија правилно функционисала, изграђен је систем насипа, преливних и дренажних цевовода, бунарски системи и систем пумпних станица за препумпавање воде у реку Саву при високим водостајима.

- Како су нам недавно на састанку презентирали пројектант Рударског института, по прорачуну, који је саставни део Иновације постојећих пројеката за угушћени хидротранспорт, расположив простор за депоновање пепела и шљаке по постојећој технологији је до средине 2018.године, док би, након тога, применом технологије угушћеног хидротранспорта, расположив простор за истакање био само до 2023. године, и то са надвишењем постојеће депоније, до коте 123 метара надморске висине (50 m изнад основе пепелишта), а да се при



Инжењер Предраг Лукић (први с десна) на месту будућег система отпепељивања ТЕНТ А

томе не угрози стабилност депоније пепела и шљаке, нагласио је Лукић. Већ је покренут поступак Јавне набавке за изградњу Главног пројекта за надвишење депоније до максималне коте депоновања и изнад до сада дозвољене коте од 110,5 мнв. За преосталу пројектовану количину угушћене хидромешавине пепела, шљаке и суспензије гипса до 2030. године, до када је минимални планирани радни век електране, потребно је обезбедити око 150 хектара новог простора, односно, минимално 26 милиона кубних метара запремине. Због тога је, према његовим речима, још 14. априла 2014. године формиран и радни тим за проширење пепелишта, који је саставио и усвојио Програмски задатак у јулу прошле године, за Претходну студију оправданости са Генералним пројектом обезбеђивања смештајних капацитета депоновања пепела, шљаке и гипса на постојећој локацији ТЕНТ А, како би више варијанти техничких решења било размотрено.

- У оптицају су две основне варијанте, а и комбинација истих, којима се предвиђа да проширење депоније буде у залеђу, односно на делу пољопривредног земљишта АД „Драган Марковић“, док би се по другој варијанти, проширење обавило побадањем талпи дуж Савске стране. У финансијском и у манипулативном смислу, много је прихватљивије решење да се иде на проширивање депоније у залеђу, мада је потребно да се, претходно, реши проблем експропријације земљишта, истиче инж. Предраг Лукић, и додаје да ће се, по избору повољније варијанте, кренути у изградњу Идејног пројекта са Студијом оправданости. У међувремену се чека да Програмски задатак буде усвојен и од стране стручног пословно-техничког колегијума ЕПС-а.

М.Вуковић

Учимо од бољих

- Знајући да је Чешка, заједно са Немачком, једна од водећих земаља Европе у техничком и индустријском развоју, имамо велико поштовање према вашој техници и изузетно задовољство да са вама сарађујемо, нагласио, у сусрету са високим гостима, директор ПД ТЕНТ мр Чедомир Поноћко



Захвалност Чесима на помоћи пруженој у прошлогодњој поплави

Делегација Чешке Републике, коју су чинили амбасадорка те земље у Србији, Њена екселенција госпођа Ивана Хласова, председник Привредне коморе Чешке Републике (ХК ЧР) господин Владимир Длоуху, представници неколико реномираних чешких фирми и банака, посетила је 12. марта ТЕНТ А у Обреновцу, где су је дочекали чланови пословодства ПД ТЕНТ.

Повод њиховог сусрета био је разговор о досадашњој сарадњи, као и разматрање могућности за њен наставак и унапређење, пре свега у области енергетике.

Поздрављајући уважене госте, директор ПД ТЕНТ мр Чедомир Поноћко посебно се захвалио на ургентној и адекватној помоћи коју су пријатељи из Чешке пружили Обреновцу и ТЕНТ-у током прошлогодишњих мајских поплава.

- У најсветлијем сећању остала нам је екипа која је била ангажована на испумпавању воде у нашој најстаријој електрани, ТЕ „Колубара“ у Великим Црљенима. Њихова професионалност и принципијелност, које су у данашње време веома ретке, код нас су наишле на огромно дивљење и поштовање. Пошто сте и сами у више наврата били суочени са воденом стихијом, учимо се на вашим искуствима. Уверили смо се да и симболична помоћ у кризној ситуацији и у правом тренутку може бити драгоценија од велике донације, рекао је Поноћко и додао:

- Знајући да је Чешка, заједно са Немачком, једна од водећих земаља Европе у техничком и индустријском развоју, имамо велико поштовање према вашој техници и изузетно задовољство да са вама сарађујемо.

Широку палету својих производа, услуга и могућности за даљу сарадњу, представило је неколико реномираних чешких фирми и банака-АЖД, ЗК-Termochem, Bridge Power

Investments, Чешка експортна банка... Неке од њих, као АЖД и ЗК-Termochem, добро су познате ТЕНТ-у и ЕПС-у, док друге, попут фирме Bridge Power Investments, по први пут улазе на српско тржиште.

- Мислим да, у односу на Немачку, имамо чак и минималну предност - можемо да вам понудимо висок квалитет по повољнијим ценама, да будемо флексибилни и да



Амбасадорка Чешке Ивана Хласова са сарадницима



Пословодству ПД ТЕНТ се представило неколико чешких фирми и банака

остваримо добре пословне контакте. Волео бих да ви одаберете нас, као што смо ми одабрали вас, нагласио је Владимир Длоуху, први човек чешке Привредне коморе.

- Наша сарадња са пословним партнерима из Чешке до сада је била веома успешна. Надамо се да ћемо је, на обострано задовољство, наставити и унапредити, поручио је заменик директора ПД ТЕНТ Милан Петковић.

Љ.Јовичић

ДИРЕКТОР ПД ТЕНТ МР ЧЕДОМИР ПОНОЋКО МЕЋУ ДОБИТНИЦИМА ПРИЗНАЊА „КАПЕТАН МИША АНАСТАСИЈЕВИЋ“, КАО НАЈ ПРИВРЕДНИК 2014. ГОДИНЕ

Кад играте на великом терену, није тешко бити велики

- Престижно друштвено признање, установљено у част Мише Анастасијевића, познатог српског трговца и добротвора из 19. века, за прошлу годину добило укупно двадесет троје лауреата

Директор ПД ТЕНТ д.о.о, Обреновац, мр Чедомир Поноћко, добитник је признања „Капетан Миша Анастасијевић“, као Нај привредник 2014. године. Признање му је додељено 27. марта у Ректорату Београдског Универзитета (Капетан-Мишино здање), у присуству осталих лауреата, бројних угледних гостију и представника медија. Церемонија уручења почела је националном химном „Боже правде“, у извођењу дечјег хора Првог београдског певачког друштва, а потом су уследиле поздравне речи Миливоја Милетића, председника Привредне коморе Београда, и др Радована Пејановића, ректора новосадског универзитета.

- Нарочито желимо да истакнемо да ствараоци у нашем друштву и држави треба да буду више промовисани, познати и признати, јер они су заиста понос Србије. Уверени смо да ћемо наставити овим путем да стварамо конкурентност, пре свега на привредном плану, користећи знање људи које данас овде видимо. Надамо се да ћемо на такав начин подићи и наше укупне друштвено-економске прилике, у смислу задовољења материјалних потреба. То, наравно, неће бити лако, с обзиром на велики заостатак по питању технолошког и економског развоја, али ћемо ми наставити да помажемо и учествујемо у свим активностима везаним за примену домаћег знања у привреди, навео је Милетић.

- Своје отечеству или модерним језиком речено - друштвена одговорност, је нешто што је уграђено у свакоме од вас којима данас додељујемо „Мишину повељу“. Зато је задовољство када откријемо да у нама има тога Мишиног. Јер, не дајемо ми, нити сви можемо то да чинимо, нашем отечеству само скупа здања и друге материјалне вредности, већ дајемо и друга, нематеријална блага, која су некад вреднија од материјалних. То су вредности које свако од нас, од новинарства, преко привреде и банкарства па



Мр Чедомир Поноћко, директор ПД ТЕНТ, награду је добио за остварене резултате у 2014. години

до науке и уметности, дарује своје отечеству, речи су председника жирија др Пејановића.

О животу и делу Мише Анастасијевића, познатог српског трговца и добротвора из 19. века, беседио је књижевник Перо Зубац. Уз искрене честитке, жеље за добрим здрављем и успешним стваралаштвом, награде „Капетан Миша Анастасијевић“ уручивали су представници носилаца пројекта. По њиховој заједничкој оцени, добитници су, сваки у свом сегменту рада, заслужено освојили ово престижно признање.

Као истакнути привредник, менаџер и руководилац, први човек ПД ТЕНТ д.о.о. Обреновац, мр Чедомир Поноћко, награђен је на предлог Привредне коморе Србије, Универзитета у Београду и новинара са тог подручја.

Од његовог доласка на чело једног од највећих привредних друштава ЕПС-а, почетком 2013. године, реализовано је неколико веома значајних

пројеката, чиме је побољшана стабилност и ефикасност домаћег електроенергетског система, омогућено квалитетније снабдевање потрошача електричном енергијом и постигнут евидентан напредак у заштити животне средине. Последњи у низу је седмочесни капитални ремонт (са повећањем снаге) блока ТЕНТ А-3, вредан 78 милиона евра, у којем је учествовало 30 домаћих и иностраних фирми, наводи се, између осталог, у образложењу. Посебно је истакнуто залагање мр Поноћка током прошлогодишњих мајских поплава, када су правовременим одлукама и ефикасним мерама пословодство и запослени ТЕНТ-а заштитили угрожена постројења. Захваљујући томе, обреновачки електропривредни див успео је до краја 2014. не само да се опорави од последица природне непогоде, него да, безмало, оствари прошлогодишњи план производње.

- Ово није лично, већ колективно признање, јер радити у ТЕНТ-у значи играти на великом терену, што вам пружа могућност и привилегију да и сами постанете велики. Ако играте у малом клубу, немате таквих шанси. А ТЕНТ је толико велики и толико значајан, да то не сме никад да се изгуби из вида. Више од пола сијалица у Србији сија захваљујући струји из ТЕНТ-а. За мене лично, с обзиром на године и искуство у привреди, ово је као „Добричин прстен“ за глумца, изјавио је, примајући награду, мр Чедомир Поноћко.

Традиционално признање „Капетан Миша Анастасијевић“ од 2000. године заједнички додељују Агенција Медија Инвент Нови Сад, новосадски и београдски Универзитет, уз подршку привредних комора Србије и Војводине и локалних самоуправа. За остварене резултате у 2014. години добило га је двадесет троје лауреата - најуспешнијих компанија и појединаца из земље и иностранства.

Љ.Јовичић

Број повреда на раду значајно смањен у односу на раније пројекте сличног обима и значаја

- По оцени надлежних служби, то је изузетно повољан податак, у складу са тежњама свих заинтересованих, као и са важећим стандардима БЗР

Недавно завршена ревитализација блока ТЕНТ А-3 у Обреновцу један је од најбитних послова не само за ПД ТЕНТ, већ и за „Електропривреду Србије“, јер представља значајан допринос стабилности електроенергетског система и сигурнијем снабдевању потрошача електричном енергијом. Радови на сложеном и захтевном пројекту, вредном око 78 милиона евра, трајали су 218 дана, а у реализацији је учествовало више од 30 домаћих и страних фирми и испоручилаца опреме. Позитивну слику успешно обављеног посла употпуњује и задовољавајући здравствени билтен извођача. Надлежни из Службе медицине рада Дома здравља „Обреновац“ и Службе БЗР и ЗОП (при Сектору за управљање ризицима ПД ТЕНТ) једногласни су у оцени да је број повреда на раду за време ремонта „тројке“ приметно смањен у односу на раније пројекте сличног обима и значаја.

- Као и у при сваком досадашњем капиталном ремонту, тако је и за време ревитализације блока ТЕНТ А-3 „на снази“ било двадесетчетворочасовно дежурство лекарских екипа ДЗ „Обреновац“. То је, иначе, обавеза која је дефинисана Уговором између обреновачке здравствене установе и ПД ТЕНТ, почела је разговор о овој теми прим. др Мирјана Домић, специјалист медицине рада, и наставила:

- У току наших дежурстава (период од 1. јула 2014. до 31. јануара 2015. године) било је 109 посета амбуланти ТЕНТ А, при чему је забележено 35 повреда. Овај број се нешто разликује од броја повреда евидентираних у Служби БЗР и ЗОП, али је то и разумљиво, с обзиром на завршетак дежурстава пре окончања радова.

Говорећи о природи забележених повреда и најчешћим разлозима повређивања, наша саговорница је објаснила:

- Срећом, од укупног броја, 33 повреде су након дијагностичке обраде верификоване као лаке. Две повреде су биле тешке и једна је, као таква,

одмах забележена, док је друга током времена из лаке прешла у тешку. Било је много случајева упадања страног тела у око, као и увек приликом обимнијих радова и сложенијих ремоната. Страна тела у оку сама по себи нису опасна, али их не треба олако схватити због могућих каснијих последица по структуру ока и видну способност, нарочито ако се понављају. Разлог повређивања обично је неношење или неадекватно коришћење средстава за личну заштиту, и поред свих спроведених мера обуке, припреме и контроле од стране лица одговорних за безбедност. Такође, улогу у повређивању игра и непажња при обављању послова, као и замор запослених. Алко-тест је код свих тестираних повређених радника био негативан. Иначе, број посета лекару и број повреда били су значајно мањи него при претходним ремонтима. То је изузетно повољан податак, у складу са тежњама свих заинтересованих, као и са важећим стандардима БЗР-а, истакла је докторка Домић.

У прилог овој тврдњи говоре и подаци из Извештаја Службе БЗР и ЗОП, при Сектору за управљање ризицима ПД ТЕНТ.

- Према нашим извештајним подацима, за време извођења ремонтних радова на блоку ТЕНТ А-3 евидентирани су 34 повреде, од чега 31 лака и 3 тешке, али са мањим последицама. Ватрогасна јединица интервенисала је 14 пута, а све интервенције биле су на гашењу почетних пожара (упаљена угљена прашина, смеће, фосне, пуцвал и сл.). Алко-тест је обавило 490 учесника ремонтних активности на „тројци“. Од свих тестираних извођача, позитиван резултат имала су два запослена фирме „Балкан Ниш“ и по један запослени фирми „Феромонт“ и „Левер Инжењеринг“, који су одмах удаљени са градилишта од стране представника Службе БЗР и ЗОП и Службе обезбеђења и одбране ТЕНТ-а. Сходно Упутству о обезбеђењу спровођења мера заштите од зрачења при

радиографском испитивању, укупно је издато 185 одобрења за радиографско испитивање заварених спојева. Сва снимања су протекла без проблема, сумирао је дипл. инж. Бобан Ивановић, шеф Службе БЗР и ЗОП у ТЕНТ-у.

Уз напомену да је уочене неправилности при редовним свакодневним контролама Служба БЗР и ЗОП, кроз записнике, достављала канцеларији за ПМИ, он је прецизирао:

- У највећем броју случајева констатоване неправилности биле су: небезбедно постављене скеле, отворени електроормари под напоном, електрични каблови пружени по поду, неуређен радни простор, необезбеђени отвори (без ивичне заштите, без делова оград), некоришћење средстава и опреме за личну заштиту на раду (заштитни опасач за рад на висини, заштитне наочари, заштитни шлем и др.), непрописно ускладиштене боце за заваривање (без заштитне капе, привезане жицом за конструкцију или заштитну ограду или, уколико су у колицима, нису обезбеђене од пада), велика количина отпада, лимова прашине и ситног отпадног материјала (остаци електрода, метални комади различитих облика и димензија) који представља опасност у случају пада на ниже коте, необезбеђена зона радова траком, оградом и таблама упозорења. Морам напоменути да су током 218 дана, колико је трајала ревитализација блока А-3, одржавани редовни недељни састанци Службе БЗР и ЗОП са лицима за БЗР извођача радова, као и заједнички обиласци погона, пропраћени писаним извештајима, навео је Ивановић.

Упоредни показатељи и заједничке оцене надлежних служби о медицинско-безбедносним аспектима ревитализације блока ТЕНТ А-3 недвосмислено указују да, захваљујући посвећености пословодства, Сектора за управљање ризицима, односно Службе БЗР и ЗОП, као и запослених, ПД ТЕНТ крупним корацима граби ка крајњем циљу сваке реномиране компаније - број повреда да раду свести на нулу.

Љ.Јовичић

САСТАНКУ СА ДИРЕКТОРОМ ЈП ЕПС ПРИСУСТВОВАЛИ И ПРЕДСТАВНИЦИ ДВА РЕПРЕЗЕНТАТИВНА СИНДИКА ПД ТЕНТ

Статусне промене не значе промену броја запослених

За представнике Синдиката ПД ТЕНТ и Синдиката сменских радника ПД ТЕНТ „Независност“ није споран мотив да се реорганизацијом од ЕПС-а направи једно профитабилно предузеће, боље, успешније, организованије, конкурентније, али су и једни и други изразили сумњу у крајњи резултат, једни због наговештене рестриктивне политике ЕУ према произвођачима електричне енергије на фосилна горива, други, пак, због „грешке у корацима“ који су учињени већ на самом почетку „рада“ новог предузећа а који су, сматрају они, супротни Статуту ЕПС-а. При томе су изгубљене и две године а да ништа није урађено у реорганизацији ЕПС-а, коју су попуниле медијска кампања против првог човека ЈП ЕПС и против самог предузећа. Представници оба синдиката су указали на алармантну ситуацију у ПД ТЕНТ у којем никада у његовој досадашњој историји није радио мањи број запослених и на неравноправан положај овог предузећа у односу на нека друга привредна друштва када је у питању пријем запослених из редова ћерки-фирми, у овом случају из ПРО ТЕНТ-а. Синдикалне активисте је, такође, занимало и каква је стратегија развоје електропривреде Србије у смислу изградње нових капацитета, затим шта је са улагањима у објекте у које је неопходно уложити средства, осим ако, како је речено, не постоји „намера да се они погасе“.

- Ја ћу све учинити да Костолац Б-3 саградимо, борићу се за свако радно место, али неко је овде рекао да ми нисмо буџетски корисници, што значи: ако нема пара на рачуну, онда нема ни плате. Ако ја правим губитак, нисам буџетски корисник, на отвореном сам тржишту, нема пара, нема профита - нема ни плата. Прво се секу инвестиције, па онда



оперативни трошкови. Ја се борим против тога. Нажалост, нису нам звезде наклоне што Брисел гура „антифосилну политику“, међутим Влада Србије успешно лобира да сачува термосектор. Када је реч о медијском „гажењу“ ЕПС-а и нападима на мене, то није случајно, јер некеме није било у интересу да се ЕПС уједини. Управо овим променама и програмом реорганизације спречићемо распарчавање ове компаније, рекао је Александар Обрадовић, директор ЕПС-а.

Он је казао да ЕПС тренутно има 37.000 хиљада запослених и да спајање привредних друштава у једну целину не значи аутоматски промену броја запослених, али да значи статусне промене.

- Постоји ЕПС група, која није правни субјект, и њу чини 14 привредних субјеката, а 1. јула ЕПС групу ће чинити три субјекта. Када постанемо ЕПС а.д. стопостотни власник ће бити држава. Право је власника да донесе одлуку о томе шта ће да уради са акцијама, нагласио је Обрадовић.

М.Вуковић

ИЗВРШНИ ОДБОР СИНДИКАТА ПД ТЕНТ

„Исправке“ Колективног уговора



На седници одржаној 4. марта у ТЕНТ Б Извршни одбор Синдиката ПД ТЕНТ је донео одлуку да упути дописе директору ПД ТЕНТ којима указује на читав низ „недостатака“ Посебног колективног уговора за ЈП ЕПС. Извршни одбор, између осталог, указује на то да није предвиђена накнада за неискоришћену получасовну паузу, да нису регулисани „условни сати“ и да више нема Фон-

да друштвених делатности из којег се, према одредбама досадашњег Појединачног колективног уговора, финансирао рад Центра за очување традиције и културе ТЕНТ и Спортског друштва ТЕНТ. На другој страни, потребно је прецизирати расподелу средстава од 8,9% по ПКУ за сменски рад, утврдити вредност радног часа, обезбедити коришћење заштитног напитка за запослене којима то право припада на основу Акта о процени ризика, направити упутство за организовање посета ради размене искустава...Истакнуто је, такође, да је потребно запосленима признати и минути рад остварен у САВА ТЕНТ-у и ПРО ТЕНТ-у јер су то фирме које је основало ПД ТЕНТ.

Неки од наведених проблема ће се, како је речено, решавати споразумима са пословодством ПД ТЕНТ, а за неке ће бити потребно и доношење анекса Посебног колективног уговора. Извршни одбор Синдиката ПД ТЕНТ је затражио да број запослених предвиђен Систематизацијом радних места остане на садашњем нивоу јер би његово даље смањивање угрозило процес рада и додатно оптеретило оне који раде.

Р. Радосављевић

УЗ ПРИСУСТВО ПРЕМИЈЕРА СРБИЈЕ, ГРАДОНАЧЕЛНИКА БЕОГРАДА И ПРЕДСТАВНИКА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ, ОТВОРЕНА ДВА НОВА ОБЈЕКТА

Фискултурна сала и дечји вртић

- Данас кад сте пролазили кроз Обреновац не само да нисте могли да видите трагове поплаве, већ сте могли да приметите и много нових зграда, изјавио, на свечаности отварања, премијер Вучић

Премијер Србије Александар Вучић и градоначелник Београда Синиша Мали, заједно са челницима Градске општине Обреновац, отворили су 17. марта фискултурну салу у „Првој обреновачкој основној школи“, која током 191 године постојања није имала адекватан простор за бављење спортом. Истог дана, у месној заједници Стублине, отворен је нови дечји вртић. Новоизграђени објекат, површине 1.700 метара квадратних, моћи ће да прихвати и збрине око 200 малишана. У изградњу и опремање уложено је 300 милиона динара, а финансијер је Град Београд.

- Ово обданиште је настало на иницијативу 572 мајке како одавде из Стублина, тако и из Пиромана, Трстенице, Бровића и једног дела Уба. Очекујем да јаслице, као и остале просторије у вртићу, буду попуњене у данима који су пред нама, јер видим да има интересовања и за долазак деце из самог Обреновца. То показује да смо урадили као што смо и рекли. Данас кад сте пролазили кроз Обреновац не само да нисте могли да видите трагове поплава, већ сте могли да приметите и много нових зграда. Овде данас, што је реткост у Србији, видите задовољне и насмејане људе, рекао је премијер Вучић, на отварању у Стублинама.

Изражавајући задовољство што је једна од најразвијених београдских општина добила функционалан, савремено опремљен и еколошки прихватљив вртић, градоначелник престонице Синиша Мали, између осталог, је најавио:

- У граду Београду планирамо отварање још пет вртића, осим овог у Стублинама, у којима ће око 1000 ма-



Премијер Вучић са малишанима у вртићу

лишана наћи своје место. Са новом иницијативом, да од септембра месеца укључујемо и приватне вртиће, обезбедићемо додатних 1.000-1.500 места. Тако ћемо број недостајућих места од четири и по хиљаде у овој години преполовити и бити на корак до зацртаног циља - да у следеће три године на територији града Београда немамо ниједног малишана који чека да буде уписан у вртић.

Уживајући у игри и дружењу с најмлађима, гости су поделили радост детињства и накратко предахнули од бројних обавеза.

Љ.Јовичић

КЛИЗИШТЕ У МАЛОЈ МОШТАНИЦИ, КОЈЕ ЈЕ ПРОРАДИЛО КРАЈЕМ ЈАНУАРА, ДОДАТНО СЕ ПРОШИРИЛО ПОСЛЕ МАРТОВСКИХ КИША

О начину санације одлучиће стручњаци

- Иако је Грађевинска инспекција издала решење о евакуацији 11 угрожених домаћинстава у Селинској улици, мештани су одбили да напусте своје домове

Велика рупа настала померањем тла, у којој се таложити вода од изливане канализације, прети да прогутат део Селинске улице у Малој Моштаници. Све је почело крајем јануара, да би кулминирало почетком марта, када су обилне падавине поново покренуле стари проблем. Клизиште је скоро ушло у дворишта 11 домаћинстава и озбиљно угрозило њихове станаре. И поред реалне опасности и јасних упозорења, они не желе да напусте своје домове и пређу у организован смештај у сеоском Дому културе. Сумњају, кажу, ако се иселе, да ће проблем са клизиштем

икад бити решен. Неке од ових породица ту су већ четири деценије, док су се друге, након избеглиштва, једва скућиле у последњих пет, шест година. Ни једни ни други, међутим, не памте, да им је клизиште стварало невоље.

Из општине Обреновац истичу да су надлежне службе стално на терену и апелују на мештанима да из угрожених објеката евакуишу бар најмлађе.

- Све ове куће су добиле грађевинске дозволе средином осамдесетих година и све су, папиролошки, потпуно легалне. Ово што се сада дешава је „жива“ ствар на терену, коју је немогуће контролисати. Клизиште је кренуло и не знамо како ће се даље развијати, али, када се ураде анализе, сигурно ћемо поступити онако како је најадекватније, изјавио је, приликом обиласка терена, Мирко Вранешевић, заменик председника ГО Обреновац.

Надлежни у општини сматрају да ће за решавање проблема померања тла у Малој Моштаници морати да се изврши пошумљавање, копање канала у дужини од 700 метара и побијање шипова. Ипак, коначну реч о начину санације даће стручњаци из Геодетског завода, који су одмах започели сондирање земљишта.

Љ.Ј.

У КЛУБУ МЛАДИХ СКЦ-а „ОБРЕНОВАЦ“ ОДРЖАНА ТРИБИНА ПОД НАЗИВОМ

„Слобода (од) говора“

- О актуелним темама говорио Ђорђе Манчев, координатор глобалне студентске организације „Студенти за слободу“, а дискусију вешто водио Милан Пешовић, ученик завршне године обреновачке Гимназије

Шта је слобода и може ли она бити злоупотребљена? „Како се мењала слобода говора и изражавања претходних година у Србији“, „Колико је Србија социјално либерална“, „Какав однос има локална власт у Обреновцу према медијима“, „Цензура државе или аутоцензура новинара“, „Случај новинарке Бранкице Станковић“, само су неке од тема о којима се разговарало на трибини под називом „Слобода (од) говора“, одржаној 11. марта ове године, у Клубу младих СКЦ-а „Обреновац“. Трибину је организовала глобална студентска организација „Студенти за слободу“, а у сали се окупило стотинак посетилаца. Специјални гост био је Ђорђе Манчев, локални координатор глобалне студентске организације „Студенти за слободу“, док је дискусију вешто усмеравао Милан Пешовић, ученик завршне године обреновачке Гимназије.

- Тема ове трибине је слобода говора и, генерално, слобода у Србији, односно покушај да нађемо одговор на питање, колико је Србија заправо либерална. О томе се, наравно, може доста причати, јер су то, ипак, ствари у којима постоје нијансе. Србија свакако није земља где постоји тотална цензура и где нема слободе говора. С друге стране, далеко смо од земаља западне Европе, јер нисмо достигли тако висок ниво слободе говора, у смислу (не)ограничености медија од стране власти. С обзиром да је реч о комплексној теми, која је у жижи интересовања јавности, сматрали смо да је ово прави тренутак да се о томе прича, навео је у уводном излагању Ђорђе Манчев.

Иако се слобода говора и изражавања последњих година у Србији мењала, при чему је постигнут позитиван помак, простора за напредак има још доста, закључили су учесници дискусије. Говорећи о слободи домаћих медија, Манчев је прокоментарисао:

- Сматрам да је веома битно што смо заједнички дошли до закључка да у Србији слобода говора још увек није на нивоу на којем треба да буде, јер, ипак, постоји аутоцензура. Кад кажем аутоцензура, мислим да новинари нису слободни да говоре и пишу све што заправо желе, зато што код њих постоји страх. То није директна цензура, али је јако близу правој цензури и апсолутно је нешто што не треба да буде допуштено у једној демократској земљи, какву желимо да створимо од Србије.

Једно од питања било је, чега се (и кога) данас плаше припадници „седме силе“.

- Плаше се некакве негативне реакције. Не бих рекао да је ситуација онаква каква је, на пример, била деведесетих - да се плаше за свој живот. Има и таквих случајева, али су веома ретки. Данас се, међутим, плаше за свој посао, за своју породицу, за своју egzистенцију. Плаше се да, ако кажу нешто што желе и што сматрају да је исправно да кажу, могу остати без посла. Мислим да је то реалност моментално у Србији и да већина новинара има то на уму



када ради свој посао, а тога не би смело да буде, одговорио је он, и додао:

- Које је, по нама, решење за такву ситуацију? Решење је да што активније пратимо шта ради свака власт, без обзира ко је на власти. Било да је у питању локална самоуправа, која има утицаја на локалне медије или државна власт која утиче на већа и масовнија средства информисања, морамо да пратимо шта раде и да критикујемо оно што раде. Морамо, дакле, критички да посматрамо и анализирамо њихов рад, јер они троше наш новац и треба да раде за нас. Због тога је јако битно да постоји висок ниво грађанског друштва које перманентно контролише власт, објаснио је Ђорђе Манчев.

Присутни Обреновчани осврнули су се на рад локалне власти и извештавање медија о прошлогодишњим мајским поплава, али и предочили гостима медијску слику Обреновца.

Љ.Јовичић

„Обреновачка хроника“ поново на киосцима

Локално гласило „Обреновачка хроника“, после вишемесечне паузе, поново се појавило на киосцима. „Повратнички“ број 99 носи датум 26. фебруара 2015. године. Ако је судити по најавама, омиљени гласник многих Обреновчана, али и њихових комшија из Лазаревца, Лајковца, Уба... и убудуће ће излазити према утврђеној динамици, у препознатљивој форми и особеном списатељском маниру, са мање-више непромењеном концепцијом и на истом броју страна. „Хроничари“ настављају тамо где су стали у јуну прошле године, када су, након мајске поплаве, смогли снаге и средстава да приреде и штампају двоброј 97-98.

- Уређивачка политика листа неће се битније мењати. Као и до сада придржаваћемо се свих новинарских начела. Подржаваћемо аматеризам, спорт, културу и образовање. Трудићемо се да се обезбеди простор за различита политичка мишљења.

Посебно се радујемо новом циклусу наградног литерарног конкурса за кратку причу намењеног ученицима основних школа, који ће стартовати од септембра.

И овом приликом подсећамо да су ступци новина отворени за ваша питања, предлоге и сугестије, наводи се, између осталог, у уводнику фебруарског броја, који потписује Редакција „Обреновачке хронике“.

Љ.Ј.

УМЕТНИЧКО ПЛИВАЊЕ

Освојен меморијал „Маја Кос“

Наставак сезоне за младе и мало-бројне пливачице Клуба за синхронно пливање ТЕНТ, почео је изузетно успешно. На државном првенству у извођењу фигура, одржаном 7. и 8. марта, за све категорије, које се уједно бодовало као првенство јуниорки и меморијал „Маја Кос“, обреновачке сирене су имале највише успеха. Први пут им је пошло за руком да екипно освоје меморијал „Маја Кос“ и у свакој дисциплини програма донесу неку од медаља. Јуниорка Софија Рајковић је била међу најуспешнијим пливачицама са пет освојених медаља. У јуниорској конкуренцији је била друга, док је вежбајући у солоу заузела треће место. Још три медаље је освојила у групним вежбама: дуету, тиму и у комбинацији. Са Анђелом Мартиновић у дуету је освојила „сребро“. Појачане са Јаном Плавшић и Вањом Марковић су тим довеле до треће позиције. У комбинацији су још једном заблистале и, уз помоћ Љиљане Мартиновић, Ане Марковић, Теодора Милошевић и



Саре Плавшић, нашле се на постољу са бронзаним медаљама око врата.

На шампионату је наступило преко 50 пливачица из 11 клубова. Тренер Ивана Аврамовић је презадовољна наставком сезоне. Поред нешто искуснијих девојчица, заблистале су и најмлађе и у пионирској конкуренцији постигле запажене резултате. Уз бројна одрицања, без свог базена, десет пливачица ТЕНТ-а је присиљено да четири пута недељно одлази на

тренинге у базен на Кошутњаку и у комбинацији са теретаном одржавају висок ниво форме. За сада нема могућности да тренер Ивана Аврамовић укључи у рад све заинтересоване девојчице. Завршетком радова на реконструкцији затвореног базена у Обреновцу створиће се услови да поново оживи рад са најмлађима и такмичарски део екипе добије одговарајуће услове за тренинге.

М.Аиковић

БОДИБИЛДИНГ

Тоне терета на Милановим плећима

Милан Батинић (22), техничар за телекомуникације у ПРО ТЕНТ-у, спортом се бави од малих ногу и заговорник је здравог начина живота. Док његови вршњаци редовно одлазе у тескобне кафиће, његова свакодневно одредиште је теретана "Ринг". Велики је заљубљеник у бодибилдинг и спортски неговано тело.

У бодибилдинг се заљубио у средњој школи и почео са тренинзима у некадашњој теретани у насељу Дудови. Својевремено је од брата добио бенч (клуба за лежеће дизање тегова), и још неколико справа за трбушњаке, сталак за пропадање и вратило, које су своје место нашле у очевој гаражи.

-Код куће сам поседовао 120 килограма тегова и то је за почетак било довољно. Како сам поправљао форму и подизао веће тежине, тражио сам нове изазове у померању граница издржљивости - каже млади атлета Милан Батинић и напомиње да у избачају на бенчу може да подигне 150 килограма терета. Још је бољи у та-

козваном "мртвом дизању" (дизање тегова до висине кукова) са завидних 200 килограма. Такође је напредовао и у стојећем вежбању где, из чучња, на леђима подигне до 170 килограма. Лични рекорд му је шест понављања са средњим хватом (вежбе за бицепсе и део леђа), са додатних 40 килограма тегова око појаса.

Када се поведе реч о коришћењу суплемената, Милан је изричит противник употребе хемије и других вештачких стимуланса. За окупљење и јачање организма редовно користи суруткин протеин, који му је замена за међуоброке. - Да би мишићи били "чисти" - вели - у исхрани мораш редовно да користиш природне протеине из рибе, незасићене масти, путер од кикирикија, као и свеже зелено поврће.

-Не знам где су крајње границе до којих могу ићи у дизању тегова, али увек тежим више, под условом да не угрозим здравље и избегнем повреду - напомиње и подсећа да је у једном периоду могао да изведе и по хиљаду



згибова и склекова дневно. Циљ му је да се опроба на такмичењу у натурал природном бодибилдингу. Овај спорт је у тренду и све више младих га упражњава. Милан им поручује да морају бити упорни и посвећени тренингу како би изградили здраво и снажно тело.

М.А.

ПРЕЗЕНТАЦИЈА РУДАРСКОГ ИНСТИТУТА ИЗ БЕОГРАДА О СИСТЕМУ УГУШЋЕНЕ ХИДРОМЕШАВИНЕ ПЕПЕЛА, ШЉАКЕ И СУСПЕНЗИЈЕ ГИПСА

Идејни пројекат биће завршен до 15. маја ове године

Представници Рударског института из Београда 10. марта су на ТЕНТ А у Обреновцу, одржали презентацију „Студије оправданости са Идејним пројектом реконструкције система за прикупљање, припрему, транспорт и депоновање пепела, шљаке и суспензије гипса на ТЕНТ А са Студијом о процени утицаја на животну средину“ чија се израда, по речима пројектанта, приводи крају и очекује се да буде окончана најкасније до 15. маја 2015. године. Пројектант је представио до сада завршене делове ажуриране Студије оправданости са Идејним пројектом новог система отпепељивања, у односу на првобитну из 2010. године. Због промена које су се, у међувремену, догодиле на ТЕНТ А, у изради иновације Идејног пројекта морало је да се узму у обзир нови параметри, попут повећања снаге блокова у овом огранку, увођења додатних објеката у ново технолошко решење отпепељивања, као и чињеницу да је на ТЕНТ А планирана и реализација пројекта изградње постројења за одсумпоравање димних гасова на четири блока.

Представљајући идејно решење новог система отпепељивања, које је изузетно важно за функционисање електране, пројектант је указао и на потребу проширења



постојеће депоније на којој није преостало много расположивог простора за одлагање пепела и шљаке. Према анализи Рударског института, применом постојеће технологије ретке хидромешавине депонија ће бити слободна до средине 2018. године. Са надвишењем постојеће депоније, до коте 123 метра надморске висине (50 метара изнад основе пепелишта), по новој технологији угушћене хидромешавине депонија може да прими пројектовану количину пепела, шљаке и суспензије гипса до 2023. године. Укупна запремина расположивог простора на све три касете износи 38.716.874 кубних метара, наведено је у презентацији.

М.В.

РЕДОВНА МАРТОВСКА АКЦИЈА У ТЕНТ Б ПОТВРДИЛА КОНТИНУИТЕТ И МАСОВНОСТ ДОБРОВОЉНОГ ДАВАЛАШТВА КРВИ У СВИМ ЕЛЕКТРАНАМА ПД ТЕНТ

Обезбеђено 78 јединица драгоцене течности

Уредовној акцији добровољног давања крви, 19. марта у ТЕ „Никола Тесла“ Б, учествовало је 78 запослених и обезбеђено исто толико јединица драгоцене течности. Од укупног броја учесника, 8 су жене, док је троје запослених по први пут дало крв. За учешће се пријавио 81 давалац, али је троје одустало из медицинских разлога. С обзиром да је ово прва пролећна акција, можемо бити задовољни забележеним одзивом и постигнутим резултатом, оценио је Ђуро Вранеш, координатор за добровољно давалаштво крви из ТЕНТ Б.

Солидарност и жеља да помогну још једном су покренули запослене и пензионере ТЕНТ-а, ПРО ТЕНТ-а и других извођачких фирми, а успешна мартовска акција само је потврдила континуитет и масовност добровољног давалаштва крви у свим електранама ПД ТЕНТ. Растући број мла-



Акција давања крви у ТЕНТ Б (архивски снимак)

дих давалаца говори у прилог очекивањима да ће се дуга традиција наставити и убудуће. Како је најављено из обреновачког Црвеног крста, наредна акција (такође редовна) биће организована средином априла у ТЕ „Никола Тесла“ А.

Љ.Ј.



